

št. 181 (20.809) leto LXIX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 včas Zákriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Gorici pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

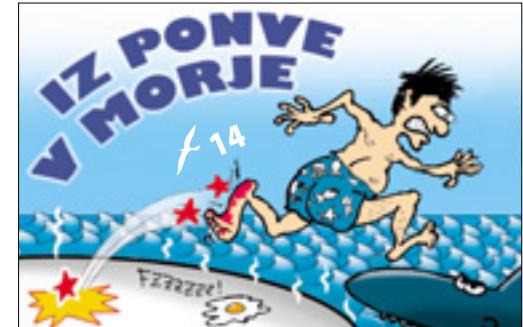
TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

SOBOTA, 3. AVGUSTA 2013

POŠTINA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
Conversione in Legge 27/02/2004
n° 46 art. 1, comma 1, NE/15

1,20 €

Bo kajman vendarle končal v usnjarni?

MARKO MARINČIČ

Kdor je še tako površno sledil njegovi politični paraboli, gotovo ni mogel pričakovati, da se bo Berlusconi brez boja umaknil v hišni pripor in dovolil od tega dvajsetletja zdeleni državi, da si odahnne.

Kaj ima za bregom zdaj, ko se je - podobno kot Al Capone - zaradi davčne utaje ujel v zanko pravnomočne obsodbe? Kaj pomeni grožnja z odstopom vseh njegovih parlamentarcev? Izsiljevanje za pomilstitev? S Kvirinala so že dali vedeti, da lahko zanjo zaprosi, le kdor ima pogoje za to. Berlusconi jih očitno nima. Pa tudi Italija si menda ne more dovoliti dodatne blamaže pred svetovno javnostjo, ki se nam že leta reži zaradi vsega, kar smo prenašali.

Gre torej za začetek volilne kampanje, osnovane na zmesi groženj in vitimizma? Možno, a ne povsem prepričljivo. Marsikaj smo že videli v teh letih, a res si težko predstavljamo, da bi iz hišnega pripora uspešno vodil nov naskok na oblast. Berlusconijeva oblast se je že zamajala, ko je moral vajeti vlaže prepustiti Montiju. Del tistih, ki so uspevali v senci njegove oblasti, ga je že zapustil, in danes je mora tudi drugim bolj v napoto kot pa koristen za njihove interese.

Nek komentator je včeraj zapisal, da »slej ko prej vsak kajman konča v usnjarni«. Ranjeni kajman se že dolgo upira tej usodi in skuša tudi v teh skrajnih okoliščinah iztržiti čim več. Tu pa so na poteri druge politične sile, predvsem leva sredina. Bo zmogla dovolj enotnosti in političnega poguma, da končno premosti to mučno poglavje povojske zgodovine države?

ITALIJA - Potem ko je kasacijsko sodišče za bivšega premierja dokončno potrdilo zaporno kazen

Ljudstvo svobode zahteva Berlusconijevo pomilstitev

Berlusconi: Ali takojšnja reforma pravosodja ali na volitve

Silvio Berlusconi na sinočnjem srečanju s parlamentarci Ljudstva svobode

ANSA

Dve znamki za pisatelja Boris Pahorja

TRST - Portreta pisatelja Borisa Pahorja bosta odslej krasila tudi priložnostni znamki. Tržaškemu pisatelju, ki bo čez nekaj tednov slavil stoti rojstni dan, so namreč posvetili dve slovenski znamki.

Včeraj so ju predstavili na dvorišču Tržaške knjigарne, saj se je zamisel rodila v skupini prijateljev, ki se zbirajo v prostorih v Ulici san Francesco. V Tržaški knjigarni je mogoče obe znamki in lepo oblikovanu priložnostno kuvertu tudi kupiti.

Na 5. strani

Trst: več kot milijon evrov vreden tovor ponarejenih znamk

Na 4. strani

Avto zbil priletlo peško v Bazovici

Na 4. strani

Občina Trst: odstopil odbornik D'Agostino

Na 5. strani

CIE kot umobolnice pred reformo Basaglie

Na 10. strani

»Vroč« konec tedna na avtocestah

Na 11. strani

GRADEŽ - Črna kronika

Turist umrl v termah V morju našli truplo

GROŽNJE AL KAIDE ZDA bodo zaprle nekaj ambasad

WASHINGTON - ZDA bodo v nedeljo zaprle nedoločeno število svojih veleposlaništv v nedoločenih državah. Tiskovna predstavnica State Departmenta Marie Harf je povedala le, da gre za ukrep iz previdnosti. Po poročanju več tujih medijev naj bi šlo za veleposlaništva na Bližnjem vzhodu oziroma v muslimanskih državah. Nekatera veleposlaništva bodo morda zaprta več kot le en dan, vse pa bo odvisno od izidov varnostnih analiz. Kaže, da gre za grožnje Al Kaide.

Na 2. strani

DANEV

Izločitev privatne greznice in neposredna priključitev notranje kanalizacije na občinsko

Prprava in ureditev vse potrebne dokumentacije
v skladu z občinskimi določbami

25-letna izkušenost
550 že opravljenih posegov

Proseška postaja, 29/c- Zgonik - Obrtna cona
Tel.: 040 2528113 - Fax: 040 2528124 - info@danev.it

ITALIJA - Potem ko je kasacijsko sodišče v četrtek bivšega premierja dokončno obsodilo na zaporno kazen

Parlamentarci Ljudstva svobode zagrozili s protestnimi odstopi

RIM - Poslanci in senatorji Ljudstva svobode Silvia Berlusconija so včeraj napovedali odstop iz protesta zaradi četrkove prve pravnomočne obsodbe njihovega voditelja. Odstopi so napovedali tudi ministri stranke, v stranki pa so po srečanju z Berlusconijem napovedali, da bodo zrušili vlado in šli na volitve, če ne bo sprejela reforme pravosodja.

Nekdanji premier Berlusconi se je sinoč sestal z vsemi poslanci in senatorji stranke, potem ko mu je kasacijsko sodišče v četrtek potrdilo štiriletno zaporno kazen zaradi davčne prevare v primeru Mediaset. Kazen mu je bila medtem v skladu z zakonom o amnestiji iz leta 2006 znižana na eno leto, glede prepovedi opravljanja javnih funkcij pa je kasacijsko sodišče odredilo, naj jo ponovno določi prizivno sodišče.

Kot rečeno, so vsi zbrani parlamentarci predali odstopne izjave, in sicer vodjemu poslanskih skupin stranke v poslanski zbornici in senatu, Renatu Schifaniju in Renatu Brunetti, ki bosta zdaj pri predsedniku republike Giorgiu Napolitanu zahtevala pomilostitev njihovega strankarskega voditelja. »S pomilostitvijo bi bila ponovno vzpostavljena demokracija,« je po srečanju pojasnil Schifani, ki podobno kot ostali Berlusconijevi priznenci meni, da je sodstvo s svojimi ukre-

Silvio Berlusconi odhaja s srečanja s parlamentarci Ljudstva svobode

ANSA

pi dejansko odstavilo demokratično postavljenega voditelja desne sredine.

Parlamentarci Ljudstva svobode zahtevajo tudi reformo pravosodja in, če vlada Enrica Lette ne bo soglašala, jo bodo zapustili in se odpraviti na nove volitve. K temu jih je na srečanju pozval sam Berlusconi, po oceni katerega bi morali

zahtevati volitve, da bi na njih zmagali. »Pripravljeni smo odstopiti, da bi ubranili naše ideale,« je dejal notranji minister Angelino Alfano, ki je sicer sekretar Berlusconijeve stranke. Spomimo naj, da je Ljudstvo svobode druga najmočnejša stranka v parlamentu in brez njene podpore vlada Enrica Lette, ki jo sestavlja

še Demokratska stranka in sredinsko gibanje prejšnjega tehničnega premira Maria Montija, ne more obstati.

Ob obsodi Berlusconija so sicer krila dobili tudi »orli« v Demokratski stranki. Tudi v njej so vse glasnejši glasovi, da bi bilo treba končati vladno koalicijo z Berlusconijevimi. Mnogi zatrju-

jejo, da s to stranko ne bodo več sodelovali, če jo bo še naprej vodil obsojeni davčni utajevalec.

Toda razpad vladne koalicije bi Italijo pahlil v novo politično krizo, ki si jo Italija sredi hude gospodarske in finančne krize ne more privoščiti. Na to je včeraj opozoril tudi vodja Demokratske stranke Guglielmo Epifani. Premier Letta pa je stranke vladajoče koalicije pozval, naj vendarle držijo skupaj. Zaradič je sicer tudi, da se ne bo za vsako ceno oklepal stolčka.

Berlusconiju so sinoči odvzeli potni list, da ne bi mogel zbežati v tujino. Oddati je moral tudi svoj diplomatski potni list. Milanski državni tožilec pa je sestalu že tudi predal kopijo pravnomočne sodbe. Senat mora namreč še glasovati o izključitvi Berlusconija, da bi ga lahko napotili na prestajanje zaporne kazni.

Berlusconi ima do oktobra čas, da prosi za obliko prestajanja zaporne kazni. Ker je starejši od 70 let, ga ne bodo oddeli v kaznilnico. Po zakonu ima pravico, da kazen prestaja v hišnem priporu ali da opravlja družbeno koristna dela.

Sicer pa ne gre pozabiti, da proti Berlusconiju tečejo še drugi sodni postopki. Posebno tveganje sta zanj proces Ruby in preiskava o podkupovanju parlamentarcev.

ZDA - Učinek afere Snowden

Razprava o spremembah vohunskih programov

WASHINGTON - Ameriški predsednik Barack Obama (na sliki) je v četrtek v Beli hiši gostil nekaj vodilnih kongresnikov in senatorjev, s katerimi se je pogovarjal o programih nadzora nad komunikacijami Američanov v času vojne proti terorizmu, ki traja že skoraj 12 let.

Srečanje s kongresnimi zagovorniki in kritiki tajnih programov nadzora, ki sicer to več niso, odkar jih je svetovni javnosti razkril nekdanji pogodbenik Agencije za nacionalno varnost (NSA) Edward Snowden, kaže, da je vrh administracije malce presenečen nad nepričakovanim uporom v kongresu.

Ko je Snowden objavil informacije in pobegnil najprej v Hongkong in kasneje v Rusijo, v kongresu skorajda ni bilo slišati žal besede na račun programov. Nekateri kongresniki so trdili, da o njih prvič slišijo, čeprav je Bela hiša po drugi strani trdila, da bi morali vedeti vse, saj jih redno obveščajo. Potem pa so se začele sprememinti anketne javne mnenja in kongresniki so začeli poslušati kritike od svojih volivcev. Predstavniški dom je minuli teden skoraj prepovedal nadaljevanje programa zbiranja telefonskih podatkov Američanov "na veliko", v sredo pa je zaropalo tudi v senatu.

Predsednik pravosodnega odbora, demokrat Patrick Leahy iz Vermonta je dejal, da bo program ukinil, če mu ne dokažejo, da je učinkovit. Direktor NSA Keith Alexander je zatrdiril, da so z njim preprečili 54 terorističnih napadov, Leahy pa mu je odvrnil, da mu ne verjam.

Demokratski zagovorniki vohunskih programov v imenu vojne proti terorizmu so vse bolj tiho, vlogo zagovornikov administracije pri tem in kritikov Snowdena pa vse bolj prevzemajo republikanci, kot je predsednik obveščevalnega odbora v predstavniškem domu Mike Rogers iz Michigana.

Kongresniki in senatorji po srečanju z Obama niso dajali izjav. Bela hiša je sporočila, da je bil sestanek konstruktiven in da bo do razpravo nadaljevali. Kasneje pa je bilo iz

VARNOST - Predvsem na Bližnjem vzhodu

ZDA bodo v nedeljo zaprle nekaj svojih veleposlaništv

WASHINGTON - ZDA bodo v nedeljo zaprlo nedoločeno število svojih veleposlaništv v nedoločenih državah. Tiskovna predstavnica State Departmenta Marie Harf je povedala le, da gre za ukrep iz previdnosti. Po poročanju več tujih medijev naj bi šlo za veleposlaništva na Bližnjem vzhodu oziroma v muslimanskih državah.

Nekatera veleposlaništva bodo morala zaprti več kot le en dan, vse pa bo odvisno od izidov varnostnih analiz. Harfa ni povedala niti tega, v kateri svetovni regiji bo prišlo do zaprtij. Je pa napovedala, da bo več informacij znanih v prihodnjih dneh.

Britanski BBC na svoji spletni strani poroča, da bo ukrep veljal za vse veleposlaništva, ki so ob nedeljah načeloma odprta. V muslimanskem svetu je sicer nedelja delovni dan, v drugih predelih sveta pa so ameriška veleposlaništva v nedeljo običajno zaprta, kar namiguje na to, v katerih predelih sveta bo do zaprtja prišlo, navaja BBC.

"Določenim konzulatom in veleposlaništvom smo ukazali, naj 4. avgusta ostanejo zaprta ali naj ne delajo," je dejala Harfa. Mogoče bo sledilo še več dni zaprtja, pa je za BBC povedala neimenovan uradnik State Departmenta, ki je dodal, da gre za preventivni ukrep, ki so ga sprejeli iz "velikanske previdnosti".

Ameriška televizija CBS je poročala, da naj bi bil ukrep povezan z ameriškimi obveščevalnimi podatki o zaroti Al Kaidi proti diplomatskim predstavnanstvom na Bližnjem vzhodu in v drugih muslimanskih državah. Obveščevalni podatki pa naj ne bi bili specifični glede lokacije, navaja britanski The Guardian na svoji spletni strani.

CBS sicer še navaja, da naj bi ukrep veljal med drugim za veleposlaništva in konzulate v Bahrajnu, Izraelu, Jordaniji, Kuvajtu, Libiji, Omanu, Katarju, Savdski Arabiji, Jemnu, Afganistanu in Bangladešu.

Na obletnico terorističnih napadov na ZDA leta 2001 je 11. septembra lani prišlo do terorističnega napada na konzulat v libijskem Bengaziju, v katerem je med dru-

ZLATO
(999,99 %) za kg
31.649,22€ **-21,78**

SOD NAFTE
(159 litrov)
108,88\$ **-0,60**

EVRO
1,3203 \$ **-0,20**

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

2. avgust 2013

valute	2.8.	1.8.
ameriški dolar	1,3203	1,3236
japonski jen	131,78	130,69
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka korona	25,959	25,955
danska korona	7,4547	7,4551
britanski funt	0,87135	0,86920
madžarski forint	300,25	289,83
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7028	0,7029
poljski zlot	4,2550	4,2346
romunski lev	4,4385	4,4230
švedska korona	8,7714	8,6914
švicarski frank	1,2383	1,2317
norveška korona	7,8655	7,8345
hrvaška kuna	7,5210	7,5190
ruski rubel	43,7059	43,7150
turška lira	2,5711	2,5635
avstralski dolar	1,4837	1,4733
brazilski real	3,0512	3,0087
kanadski dolar	1,3734	1,3630
kitajski juan	8,0926	8,1142
indijska rupija	80,6770	80,0030
južnoafriški rand	13,2330	13,0772

DEŽELA - Deželni svetnik Demokratske stranke Stefano Ukmar

Potrebna je reforma zakonodaje o lovu

TRST - Dežela Furlanija-Julijnska krajina nujno potrebuje novo zakonodajo o lovu. To je mnenje domala vseh deželnih svetnikov in tudi deželne uprave, ki namenljajo tem razpravljanju v septembru.

Kot smo poročali včeraj, je namreč deželna uprava sprejela stališče, ki ga je pripravil deželni svetnik Demokratske stranke Stefano Ukmar ob podpori nekaterih kolegov iz vrst DS, a tudi Severne lige, Ljudstva svobode, liste Autonomia Responsabile in Občanov. Stališče obvezuje deželno vlado, da globalno pregleda in spremeni zakonodajo o lovu. Deželni svet pa je še pred tem z glasovi levo-sredinske večine sprejel zakonski osnutek št. 1, ki spreminja obstoječo zakonodajo. Točnejše, v njem so bile delne spremembe deželnih zakonov 14/2007, 6/2008 in 15/2012.

Zakaj in kako je do tega prišlo, smo včeraj vprašali neposredno Ukmarja. Deželni svet je v četrtek v bistvu »opravil« zakon, ki ga je sprejela prejšnja desno-sredinska deželna uprava Renza Tonda. Italijanska vlada se je temu zakonu postavila po robu, deželna skupščina pa je s sprejetimi popravki prepričila, da bi se zadeva zaključila na ustavnem sodišču. Spremembe so zadevale več točk, od zmanjšanja števila birokratskih oziroma upravnih zapletljajev do pomoči za ranjeno divjad in ukinitve razlogov za spor z Rimom, ki ga je sprožil zakon št. 15 iz leta 2012.

V deželnem svetu je bila tudi daljša razprava o raznih problemih, vezanih na lov, od problematike divjih prašičev do načina lova, ki je očitno nekaterim lovcom

zelo všeč. V naravo v bistvu izpustijo pitane živali, kot so fazani, in se nato podajo za njimi (gre za t.i. »pronto-caccia«). Fazani, rojeni v kletki, pa sploh ne vedo, kaj so drevesa (kjer se skrivajo »navadni« fazani) in druge divje živali. Če ne umrejo zaradi napada drugih živali ali lakote, pa padejo pod streli.

Spremembo zakonodaje o lovu zahlevajo mnogi, od združenj lovcev do kmetovalcev in drugih občanov. To je seveda zelo zapletena panoga, ki potrebuje resnega zakonodajalca in natančne normativne. Tega ni bilo mogoče storiti pred avgustovskim premorom. Reforma zakona o lo-

LOVCI SPUŠČAJO PITANE FAZANE V NARAVO, NATO JIH POSTRELJUJU.
DESNO: DEŽELNI SVETNIK DS STEFANO UKMAR

vu bo torej spet v ospredju v septembru, na to pa vneto čakajo še predvsem pitani fazani, prepelice in jerebice.

A.G.

SLOVENIJA - Vladni razvojni projekti **Spomenik žrtvam vseh vojn in ureditev Hude jame**

LJUBLJANA - Slovenska vlada je na včerajšnji dopisni seji sklenila, da se v vježljavi načrt razvojnih programov 2013-2016 uvrstijo nekateri novi projekti. Med njimi je uvrstila tudi postavitev spomenika vsem žrtvam vojn na območju Slovenije ter ureditev dveh jaškov v Barbara rovu v Hudi jami.

V jaških zaprtega rudnika Barbara rov so posmrtni ostanki ljudi, ki so bili umorjeni po koncu druge svetovne vojne. Skladno z zakonom o rudarstvu je treba za vsa dela v rudnikih izdelati rudarski projekt in izvajati dela skladno z rudarskem projektom in navedenim zakonom, je vla- da zapisala v sporočilu za javnost.

Na podlagi rudarskega inšpekcijskega nadzora oziroma odločbe z junija 2010 in ponovnega rudarskega inšpekcijskega nadzora v aprilu lani je bil namreč izdelan rudarski projekt, po katerem bi jašek I v Barbara rovu v Hudi jami rekonstruirali, jašek II pa zasipali.

Predvideni obseg del za rekonstrukcijo jaška I obsegajo montažo komprovoda po jamskih objektih do jaškov, montažo elektrovoda, obnovitev pohodnega oddelka, izdelavo varovalnega odra nad skeleti, vgradnjo pocinkanih podpornih elementov v ostenje, opaženje, armiranje in betoniranje armiranobetonske plošče.

V jašku II pa se bodo izvajala dela montaže komprovoda po jamskih objektih do jaškov, montaže elektrovoda, obnovitev pohodnega oddelka, demontaže transportnega oddelka v jašku, izdelanega iz leseni desk in ločilne mreže, odstranitev iz Jame ter zasipavanje s peskom, so pojasnili na vladni.

Glede na načrt razvojnih programov bodo svoj spomenik dobiti žrtve vseh vojn,

Umrl je Jure Pengov

LJUBLJANA - V 69-letu starosti je včeraj umrl novinar, voditelj in nekdanji urednik dnevnoinformativnega programa Radiotelevizije Slovenija (RTVS) Jure Pengov, poroča Multimediji center RTVS.

Z mesta urednika je odstopil leta 2002 in nato delo nadaljeval v no-tranjepolitični redakciji Televizije Slovenija. Delal je tudi kot dopisnik Televizije Slovenija iz Rima. Pengov je bil tudi eden izmed ustanoviteljev oddaje Tednik, ki je bila prvič na sporedu 6. januarja 1983, še poroča Multimediji center RTVS.

ŠKOCJANSKI ZATOK - Preiskava **Kobili naj bi mučil 28-letni Koprčan**

KOPER - Policija je s pomočjo sledi DNK prišla na sled 28-letnika iz Kopra, ki ga sumijo, da je v začetku julija hudo poškodoval kamarški kobili na območju Škocjanskega zatoka. Osumljence so po zasljanju izpustili na prostost, v preteklosti pa naj bi se zdravil zaradi duševnih težav. Zoper 28-letnika bodo podali kazensko ovadbo zaradi suma mučenja živali.

Napad na kobili, ki sicer domuje na območju naravnega rezervata Škocjanskog zatoka na obrobju Kopra, je zbulil veliko zgrajanja v javnosti tako zaradi krutosti - na policiji ocenjujejo, da je vsaka kobia prejela po več deset vreznih ran s še neznanim predmetom, domnevno podobnim sekiri - kot zaradi resnosti poškodb.

Že od samega začetka je bilo jasno, da poškodbe obeh kobil ne morejo biti kaj drugač kot posledica človekovega nasilja. Policija je med preiskavo prejela več informacij od občanov, ki pa so se izkazale za neuporabne. Kot je včeraj v izjavi za medije povedal vodja Sektorja kriminalistične policije Policijske uprave (PU) Koper Dean Jurič, so bile ključnega pomena sledi DNK, ki so jih našli na povodcu, s katerim je storilec privzel enega od konj.

Najdene sledi DNK so na Nacionalnem forenzičnem laboratoriju povezali z 28-letnikom s prebivališčem na območju koprške občine. V četrtek je policija pridobila potrebne odredbe in opravila dve hišni preiskavi na naslovu stalnega in začasnega prebivališča osumljence, kjer so tudi zasegli nekaj predmetov, ki jih policija povezuje s samim kaznivim dejanjem, bodo še predmet nadaljnji forenzičnih preiskav.

Prav tako v četrtek so po Juričevih besedah zaslišali moškega, ta pa je zanikal vsakršno povezavo z napadom. Po zasljanju so

MANJŠINA - Ob blagoslovu sedeža

SSO se je seznanil s stanjem slovenske cerkve na Tržaškem

TRST - Pred poletnimi počitnicami se je Izvršni odbor Sveta slovenskih organizacij v četrtek zbral na izredni seji na svojem novem sedežu v Koronejski ulici v Trstu in za to priložnost povabil vikarja za slovenske vernike na Tržaškem g. Toneta Bedenčiča ter predsednika Slovenske duhovske zveze g. Dušana Jakomina, da opravita obred blagoslova novega sedeža ter križa, ki ga je izdelala za to priložnost umetniška delavnica patra Marka Rupnika iz Rima.

Po omenjeni blagoslovitvi sta takoj vikar g. Tone Bedenčič kot predsednik Duhovske zveze g. Dušan Jakomin ostala na seji Izvršnega odbora in seznanila člane le-tega s stanjem slovenske cerkve na Tržaškem in s težkimi nalogami, ki jih ima 15 duhovnikov, ki delujejo v pretežno slovenskih župnjah in krajih na ozemlju tržaške škofije. Slovenska cerkev na Tržaškem je še živa in intenzivno deluje v korist slovenskih vernikov in se posebej veseli letošnje nove maše, ki jo je daroval g. Klemen Zalar, ki se je že aktivno vključil tudi v kulturno delovanje v tržaškem predmestju in središču samem in bo govoril prinesel nekaj svežega zraka celotnemu slovenskemu verskemu občestvu.

Na seji je bil nadalje govor o bogastvu stoletnih župnijskih matičnih knjig, ki so v ponos posameznim slovenskim župnjam, ter o nujnosti primerne ohranitve župnijskih arhivov ter muzejev v Škednju in v Ricmanjih, ki

so pravo bogastvo za vse Slovence na Tržaškem.

V nadaljevanju seje je predsednik Drago Štoka podrobneje poročal o raznih aktualnih problemih, o opravljenem bogatem delu v mesecu juliju in povabil vse prisotne člane Izvršnega odbora naj se udeležijo mnogih pomembnih prireditv, ki se bodo odvijale v mesecu avgustu in septembru. Gre za jutrišnje vseslovensko romarsko srečanje na Višarjah, za proslavo v Kulturnem domu v Trstu ob stoletnici Borisa Pahorja, za študijske dneve Draga na Opčinah, za prazniki ob tradicionalni Kraški ohceti, za proslavo v čast baziščkim junakom in svečane vsakoletne procesije na Opčinah.

Predsedniško poročilo so dopolnili pokrajinski predsedniki Giorgio Banchig, Igor Švab ter Walter Bandelj. V bogato diskusijo, ki je sledila tem poročilom, so posegli skoraj vse prisotni člani Izvršnega odbora SSO.

Ob koncu seje se je predsednik Drago Štoka zahvalil generalnemu konzulu RS dr. Dimitriju Ruplu za opravljeno delu in mu zaželel veliko uspehov v nadaljnjem življenju. Izvršni odbor SSO je obenem obžaloval dejstvo, da slovenska država oz. vlada tako pogosto menjuje svoje generalne konzule v Trstu, in zaželel, da bi na slovenskem konzulatu v Trstu končno zavladalo normalno vzdusje in redno delovanje, ki si ga Slovenci v deželi FJK še kako želimo.

Dežela: prvi korak za izdelavo novega krajinskega načrta

TRST - Deželni odbor Furlanije-Julijnske krajine je včeraj sprejel zakonski osnutek za izdelavo novega krajinskega načrta, ki ga je pripravila pristojna deželna odbornica Mariagrazia Santoro. Pobuda predpostavlja spremembo zakona št. 5/2007 glede urbanistike, gradbeništva in krajinskih posegov. Deželna uprava je s tem postavila temelj za pripravo novega deželnega krajinskega načrta, ki bo prispeval k okolju prijaznemu upravljanju ozemlja. Zakonski osnutek predvideva med drugim nove normative za krajinsko načrtovanje ter temsno dogovarjanje s pristojnimi ministrstvimi in še predvsem z lokalnimi upravami. Zakonski osnutek bo zdaj poglobil svet lokalnih avtonomij, po odobritvi deželnega odbora pa bo o njem razpravljal deželni svet.

Jutri vsakoletno romanje Treh Slovenij na Sveti Višarje

TRBIŽ - Rafaelova družba in Zveza slovenskih izseljenskih duhovnikov prirejata jutri, 4. t. m., jubilejno 25. romanje Treh Slovenij na Sveti Višarje. Ob 7.30 bodo romarji odšli peš proti Marijinemu svetišču s parkirišča ob spodnji postaji žičnice. Ob 10.30 bo prof. Tomaž Simčič iz Trsta predaval na temo: »Slovenstvo, krščanstvo, demokracija: včeraj, danes - jutri«. Ob 12. uri bo slovesna maša, ki jo bo skupaj z izseljenskimi duhovniki daroval kardinal Franc Rode. Ob 13. uri bo na ploščadi za cerkvijo kratek kulturni program, pri katerem bo sodeloval Mešani pevski zbor iz Sel na Koroškem.

FINANČNA STRAŽA - V pristanišču oblačila in obutev ponarejenih blagovnih znamk

Več kot milijon evrov vreden ponarejen tovor

V tržaškem pristanišču je finančna straža v sodelovanju s carinsko službo v okviru običajnega nadzora nad prihajajočimi tovornimi vozili začila dva od le-teh s tovorm ponarejenih blagovnih znamk oblačil oz. obutev. Največ primerov tihotapljenih ponarejenih izdelkov odkrijejo namreč v pristanišču, saj večina blaga najpogosteje pripluje na ladji. Carinski delavci pregledujejo posilke na podlagi analize ladijskih listin in sum, da so v zaboljivih ponarejeni izdelki. S t.i. analizo tveganja carinski delavci namreč odkrijejo vse več tovrstnih tihotapljenj.

Prvi tovornjak je prihajal iz Turčije in je bil namenjen v Švico. V njegovem priklopniku je bilo zloženih 142 kartonastih zabojev, v katerih so finančni stražniki prešeli neverjetnih 17 tisoč oblačil s ponarejenimi blagovnimi znamkami. Med pregledovanjem so namreč naleteli na državne in mednarodne znamke Dolce&Gabbana, Tommy Hilfiger, Cavalli, Guess, Stone Island, Ralph Lauren, Puma, Louis Vuitton, Gucci in Burberry. Zasežena oblačila naj bi veljala okrog 900 tisoč evrov.

Drugi tovornjak pa je prihajal iz Kitajske, njegov ponarejeni tovor pa je bil tokrat namenjen italijskim kupcem. V njem so finančni stražniki odkrili 21 tisoč parov poletnih sandal-

Zasežene ponarejene copate Crocs

lov ponarejene znamke Crocs, ki bi nedvomno zavedle tudi najbolj pozornega kupca. Njihova vrednost se suščno okrog 320 tisoč evrov.

Blago, ki je bilo namenjeno prodaji, so seveda finančni stražniki zasegli, njegova skupna vrednost pa naj bi se suščno okrog 1.250.000 evrov. Finančni stražniki preiskujejo vse člene ve-

rije na trgu blaga s ponarejenimi znamkami: ugotoviti hočejo, kdo proizvaja te izdelke, kje jih razne organizacije skladijo, kam so namenjene oz. kdo so preprodajalci. Vse bolj se namreč uveljavljajo mednarodne združbe, ki s svojim početjem ustvarjajo neloyalno konkurenco in ogrožajo varnost potrošnikov.

ŽELEZARNA - Podtajnik De Vincenti sprejel skupino podjetnika Giovannija Arvedija

»V Rimu zelo pomembno srečanje«

Deželna predsednica Serracchianijeva navdušena nad izidom - Na seji tudi komisar družbe Lucchini Nardi in svetovalec Občine Trst Rosato

Srečanje v Rimu je bilo izredno pomembno. Italijanska vlada se je zelo hitro odzvala na zahtevo deželne vlade Furlanije-Julijanske krajine, na pristojnem ministru pa je prišlo do prvega formalnega srečanja tudi s podjetnikom Giovannijem Arvedijem. Sestanek je bil torej temeljnega pomena za pripravo dokončnega programskega sporazuma o šedenjski železarni v luči novosti, ki jih je prinesla ponudba skupine iz Cremona.

To je poudarila deželna predsednica FJK Debora Serracchiani po včerajnjem srečanju na ministrstvu za gospodarski razvoj, ki je bilo posvečeno razpravi o prihodnjih korakih na poti do obnove tovarne pod Škednjem. Omizja o železarni s podtajnikom na

ministrstvu za gospodarski razvoj Claudiom De Vincentijem so se udeležili še generalni direktor ministrstva za okolje Maurizio Pernice, izredni komisar družbe Lucchini Piero Nardi, svetovalec tržaške občinske uprave za železarno Francesco Rosato (Gibanje 5 zvezd je včeraj protestiralo, češ da je Občina Trst neupravičeno potrošila 50 tisoč evrov) ter vidni predstavniki skupine Arvedi. Deželna FJK so zastopali tudi deželna občinica za infrastrukturo Mariagrazia Santoro in nekateri funkcionarji.

Deželna predsednica Serracchiani je izrazila zadostenje nad izidom srečanja. To je bil formalen korak, ki je bil odločilen za izdelavo programskega sporazuma, je ocenila. Na ministrstvu so poglobili po-

drobnosti načrta družbe Arvedi glede prihodnosti železarne s posebnim poudarkom na zagotovila glede upoštevanja okolja oziroma napovedanih naložb. Arvedi je med drugim najavil, da bo takoj namenil deset milijonov evrov za upoštevanje vseh okoljevarstvenih normativov in zakonodaje. Govor je bil seveda tudi o potrebnih finančnih sredstvih, poudarek pa je bil tudi na prošnji, ki jo mora vložiti Arvedi pred koncem avgusta za obnovbo okoljskega dovoljenja AIA.

Srečanju v Rimu bo sledilo zasedanje deželnega omizja o železarni, ki je pristojno za pripravo dokončnega programskega sporazuma. Deželno omizje bo po napovedih zasedalo sredi prihodnjega tedna.

A.G.

POKRAJINA - Odbor Negativna ocena o načrtu železnice Koper - Divača

Ker je predstojnič seja pokrajinskega sveta odpadla zaradi neslepčnosti, se je še isti večer zbral na izredni seji pokrajinski odbor in odobril dokument, ki ga je predložil odbornik za okolje Vittorio Zolla v zvezi z okoljsko presojo načrta železniške proge Koper - Divača. Pokrajina ocenjuje, da ni dobila pojasnil na že aprila izrečene pomisleke, zato je ocena načrta negativna. Kot najbolj kritične točke navajajo vprašanje varovanja čistoče in količine podzemnih voda, pomanjanje točnejših podatkov o posledicah izkopa 22-kilometrskega predora na podzemno okolje in pomiskele o viaduktu, ki bi pogojeval videz okolja in oviral razvoj turizma. Pomiskele so posredovali deželni, ki bi moral načrtu železnice Koper - Divača izreči dokončno oceno v čezmejnem popustku okoljske presoje.

TRŽAŠKO PRISTANIŠČE - Podatki za julij Nadaljuje se spodbuden trend

Pozitiven trend poslovanja v tržaškem pristanišču se po spodbudnem prvem polletju nadaljuje tudi v juliju. S Pristaniške oblasti so sporočili, da so v preteklem mesecu zabeležili 10,45-odstotni porast pretovora kontejnerjev v primerjavi z istim obdobjem lani in 9,86-odstotni porast kontejnerskih enot teu. Glede na junij pa je rast 7,83-odstotna oz. 5,48-odstotna.

Predsednica Pristaniške oblasti Marina Monassi je v sporočilu za medije poudarila vse bolj spodbudno sodelovanje med zasebnimi podjetji in Pristaniško oblastjo, ki se iz meseca v mesec obrestuje, problematičnim gospodarskim razmeram navkljub. Podatki vlivajo upanje v vse bolj rožnato prihodnost, ki ne izključuje novih investicij v pristanišču.

BAZOVICA - Pred pekarno

Zbili peško

75-letna Sabina Širc je utrpela hude poškodbe

Tako kot že v četrtek, ko je bil sicer izid tragičen, je tudi včeraj prišlo do hude prometne nesreče, v katero je bila vpletena peška. V Bazovici je namreč včeraj zjutraj okrog 7. ure avtomobil Ford Fiesta pred pekarno zbil 75-letno domačinko Sabino Širc (po rodu je sicer iz Nabrežine).

Kaže, da se je ženska s težavo premikala, vseeno pa je neprevidno prečkala cesto, kjer ni bilo prehoda za pešce. Na kraj dogodka se je nemudoma pripeljal rešilec, ki je hudo poškodovan žensko odpeljal v katinarsko bolnišnico. Tam so jo sprejeli z rdečim kodeksom, kar pomeni, da je njen stanje zelo zaskrbljujoče. Iz bolnišnice so nam včeraj sporočili, da je utrpela hud udarc v glavo in da so jo sprejeli na oddelku za oživljjanje.

Izdala ga je živčnost

29-letnega albanskega državljanja R.C. je pred dnevi pri nekdanjem mejnem prehodu na Škofijah izdala živčnost. Med običajnim nadzorom nad avtomobili, ki vozijo proti Sloveniji oz. prihajajo iz nje, so obmejni policisti ustavili tudi njegovega. Mlad moški je bil vidno v zadregi, nervozno je pogledoval policista, ki sta od njega zahtevala dokumente. Slednja dva sta zato odločila, da preverita njegovo identitet in ugotovila, da gre za obtoženca na begu: tožilstvo v Velletriju ga namreč dolži poskusa umora leta 2007. Takrat je napadel nekega avtomobilista in ga večkrat zabodel.

Odpeljali so ga v koronejski zapor, kjer bo preseidel prihodnjih sedem let in šest mesecev, kot velevaleta 2007 izdani zaporni nalog.

Še danes in jutri razstava na Kontovelu

V sklopu tridnevnih praznovanj ob 600-letnici ustanovitve Kontovela so organizatorji v sodelovanju z Društvom za umetnost Kons pripravili tudi razstavo slikarskih del, ki so jih Matjaž Hmeljak, Dunja Jogan, Klavdija Marušič, Deziderij Švara in Andrea Verdelago izdelali prav za kontovelski jubilej. Organizatorji so podaljšali odprtje razstave do konca tedna, tako da bodo dela na ogled še danes in jutri od 18. do 21. ure. Člani društva Kons razstavljajo v telovadnici ob društveni gostilni, v istih prostorih pa svoje slike in skulpture na temo Kontovela predstavljata tudi domača umetnika Aleksander Starc in Martin Starc.

Debora Serracchiani

Film, luči in zvoki in variete

V sklopu občinske poletne ponudbe bodo noči na sporednu kar trije brezplačni dogodki. Na Trgu Venezia se ob 21.30 nadaljujejo »cesarske sanje« Maximiliana Habsburškega in Šarlote. Gre za igro luči in zvokov, ki je bila v preteklosti na sporednu v Miramarškem parku. Na Verdijem trgu bodo ob isti uri zavrti Sibirsko vzgojo, najnovije film Gabrieleja Salvatoresa. Film, v katerem v glavnih vlogah nastopi John Malkovich, bo v angleščini z italijanskimi podnapisi. V knjižnici Mattioni (UL Petracco 10) pa bo ob 21. uri na sporednu glasbeno-gledališka predstava Trieste Varietè.

O tridimenzionalnem tisku

V nekdanji ribarnici se nadaljuje znanstveni festival Trame, ki ga prireja Znanstveni imaginarij. Ta konec tedna je posvečen tridimenzionalnemu tisku. O njegovih skravnostih bo govor tudi na brezplačnih tečajih: danes in jutri se bo ob 17., 18.30 in 20. uri na primer mogoče preizkusiti v načrtovanju draguljev in umetniških izdelkov. Danes ob 21. uri bo mogoče prisluhniti mlademu arhitektu Alessandru Ranellucciju, izumitelju računalniškega programa SLIC3r, ki je skoraj izničil stroške izdelovanja maket. Več informacij na www.wundertrieste.it.

TRŽAŠKA KNJIGARNA - Včeraj predstavitev

Pahor odslej tudi na slovenskih znamkah

Z desne
Mario Šušteršič,
Saša Rudolf,
Tomaž Zajc,
Iztok Furlanič
in Igor Tuta

KROMA

Dva portreta Borisa Pahorja za pravotiko znamk, posvečenih tržaškemu pisatelju, ki bo 26. avgusta praznoval stoti rojstni dan. Zamisel za njuno tiskanje se je po rodila v skupini, ki se redno zbira v Tržaški knjigarni in si je dala ime JARŠK. »Očetovstvo« si delita njena člana Saša Rudolf in Mario Šušteršič, zaslugo za izpeljavo nosi Tomaž Zajc, za oblikovanje priložnostne kuverte sta poskrbela Tomaž Susič in Nada Roncelli, sodeloval pa je tudi Slovenski filatelični klub Lovrenc Košir. Skratka ekipno delo, ki so ga včeraj predstavili na dvorišču Tržaške knjigarne (ta ostaja kljub črnim oblakom, ki se zgrinjajo nad njo, odprtta tudi v poletnih mesecih). Tu so znamke in kuverte tudi naprodaj.

Šušteršič je uvodoma prebral dopis, v katerem se je pisatelj Boris Pahor zahvalil pobudnikom in se opravičil za odsotnost, saj se nahaja v Radencih, kjer »naj bi se pod zdravniškim nadzorom odpočil«. Spomnil je, da bomo nekaj dni po njegovem ju-

bileju praznovali priključitev Primorske matični domovini in še enkrat pozval k gojenju narodne zavesti: samo če se zavedamo samega sebe, če se imamo radi, lahko imamo radi tudi svoj narod. Le izprijena narodna zavest vodi v nacionalizem in soraštvo.

Dopis je poslal tudi slovenski veleposlanik v Rimu Iztok Mirošič. Poudaril je, da je Boris Pahor živ spomin na žrtve druge svetovne vojne in zatiranje svobodnega duha; veseli ga, da bosta Pahorjeve ideje odslej nosili tudi slovenski znamki.

Rudolf meni, da sta fotografiji dobro izbrani, saj prikazujeta uporniški duh Borisa Pahorja in njegov odločni trikratni nevsem tremi diktatorskim režimom 20. stoletja - fašizmu, nacizmu in komunizmu. Tomaž Zajc je dejal, da ga Boris Pahor spominja na Leona Štuklja: oba drobna, suha, a z neverjetno svežim umom. A tudi na oceta, ki je bil prav tako deportiran v Dachau. Pisatelju je želel, da bi presegel

Štuklja (ki nas je zapustil star 101 let), predvsem pa, da bi se še dalje brez strahu boril za svoje ideale.

Predsednik občinskega sveta Iztok Furlanič je potrdil, da mu bo Cosolinjeva uprava v naslednjih tednih podelila zaslubo meščanstvo; nekaterim svetnikom so se sicer nekatere pisateljeve izjave zdale sporne, na prvo mesto pa je treba postaviti, da je Pahor izreden pisatelj in pokončen Slovenec, je poudaril. Občina bo pisatelju posvetila tudi literarni večer: v nedeljek ob 21. uri bosta na Verdijevem trgu o njem sprogovorila Cristina Benussi in Miran Košuta.

Obe znamki (skupaj so ju tiskali v tišoč izvodih) sta na voljo v Tržaški knjigarni, kjer je mogoče dobiti tudi kuverta (sto izvodov). Kot je pojasnil predsednik kluba Košir Igor Tuta, bo filatelični komplet popoln, ko bodo znamki ožigali: to se bo zgodilo na Pahorjev rojstni dan, 26. avgusta, na sežanski pošti. (pd)

RAFKO DOLHAR OSEMDESETLETNIK

»Očitali so mi kolaboracionizem, v resnici sem gledal naprej«

Pisatelj, planinec, politik in zdravnik. Rafko Dolhar, ki danes praznuje 80 let, je prosil, da te njegove dejavnosti navedem po abecednem redu, ker so mu vse enako pri srcu. Moja izbira je potem padla na politiko, ker mislim, da je Dolhar prav na politično-upravnem področju dal najboljše od sebe, kot se temu pravi. Ne da bi s tem hotel zmajšati njegovih zaslug na drugih področjih, ampak zato, ker je bil eden protagonistov za Trst in za tržaške Slovence prelomnega obdobja prve leve sredine. Dolhar je bil deset let (1966-1976) tržaški občinski svetnik, v tem obdobju šest let tudi odbornik. V mestno skupščino je vstopil leto pozneje, ko je bil za odbornika prvič izvoljen Slovenec, socialist in nekdanji partizan Dušan Hreščak.

Je sploh možna primerjava med obdobjem prve tržaške leve sredine in sedanjem političnim stanjem na Tržaškem?

Ne, sploh ne. Trst je bil takrat v glavnem šovinistično in nacionalistično mesto, razlike med levico in desnico so bile ogromne ter neprimerljive z razlikami med današnjo levo in desno sredino, ki niso ravno velike. Da ne govorimo o ideoloških razkolih, ki so zelo pogojevali tudi Slovence. V bistvu je bila leva sredina na zatožni klopi fašistov in hkrati komunistov.

Claudio Tonel je v svojih spominih pozneje priznal, da KPI, za katero je takrat glasovala večina Slovencev, ni pravilno presodila zgodovinske prelomnosti leve sredine. Kako si to razlagate?

Ideologija je med komunisti prevladovala nad narodnimi interesi. Pomislite, da so me mnogi slovenski komunisti takrat zmerjali za kolaboracionista, kritični so bili sicer tudi do Hreščaka, a ne v tako ostrih tonih. KPI in PSI sta bili vendarle delavski stranki in sta sodelovali v vseh krajevnih upravah, razen v Trstu. Komuniste pa je motilo tudi nekaj drugega.

Kaj jih je še motilo?

To, da sem jim stalno očital, da držijo slovenske glasove »v hladilniku«, da jih ne znajo ali nočejo izkoristiti v dobrobit Trsta in Slovencev. Glasovali so proti vsemu, kar je počenjal na občinski odbor, samo zato, ker so bili v opoziciji. Takšni so bili pač tisti časi.

Če dobro razumem, vas je brezkompromisna opozicijska drža KPI razočarala. Kaj pa zadoščenja?

Teh je bilo veliko. Zame je bila leva sredina velika politična in človeška obogatitev, ker sem videl, da se je v Trstu vendarle dalo narediti nekaj dobrega. Bil sem odbornik za zdravstvo, kar ni bilo od muh. Mislim, da je tudi na tem področju takratna leva sredina naredila marsikaj koristnega.

Leta 1968 je Občina Trst na vaš predlog postavila prve dvojezične cestne tabele v Križu, Trebčah in Bazovici. Treba je bilo čakati na Illyjevo upravo, da smo doživeli še nekaj dvojezičnih tabel. Kako je bilo s temi tablami?

Borba za tiste tri table je bila neverjetna in sad nočnih pogajanj, v katerih ni manjkalo tudi »kravjega meštarstva«. Slovenska skupnost je zahtevala deset tabel, socialisti in demokristjani so nam ponujali eno, mi smo jih nato zahtevali osem, oni so ponudili dve, na koncu smo dosegli tri dvojezične table na Krasu. Spominjam se, da sem bil takrat zelo jezen na Guida Botterija in na pokojnega Arnalda Pittonija, ki sta bila neke vrste bog in batina pri demokristjanah in socialistih.

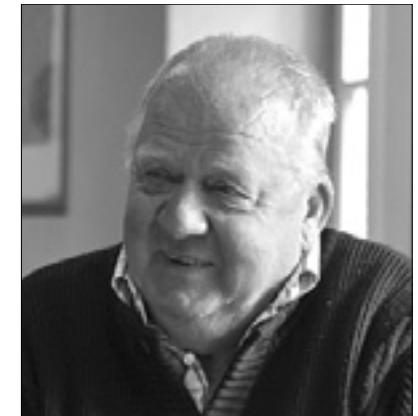
Zakaj ste bili jezni na njiju?

Zato, ker sem bil prepican, da nam nista hotela dati več dvojezičnih tabel. V resnici sta imela oba zvezane roke in nista mogla dati Slovencem več od tega, kar sta dala. Tajnik KD Botteri je imel proti sebi polovicu strankinega vodstva in tudi do Slovencev odprtih socialistom ni bilo ravno lahko.

Toliko je res, da je potem prišla na oblast Lista za Trst, v katero je pristopila polovica socialistov in demokristjanov.

Rojstvo Liste za Trst sovpada z vašim postopnim umikom iz politike. Bili ste še naprej angažirani v SSK, niste pa več kandidirali na lokalnih volitvah. Kako to?

Po tej pomembni izkušnji z levo sre-

dino sem se odločil, da ne bom sodeloval pri novih političnih eksperimentih med socialisti, Listo za Trst in Slovensko skupnost. Tega nisem odobral, zato sem se raje umaknil s prve linije. To ni bila več moja politika, v igri je bila moja doslednost, ki se ji nisem želel izverjeti.

Po odhodu iz občinskega sveta ste kandidirali v deželni svet kot protikandidat Dragu Štoki, ki je zastopal večinsko katoliško strugo v SSK. Vi ste bili takrat najvidnejši predstavnik liberalne ali laične struje, ki je bila v stranki manjšinska. Kakšna je bila tista izkušnja?

Takrat se je vedelo, da bo Štoka kot nosilec liste zanesljivo izvoljen. Skupina prijateljev je vplivala name, da sem sprejel kandidaturo kot alternativo Štoki. Prepričan sem, da to ni škodilo, temveč koristilo stranki, ker sem prepričan, da sem imel in še imam za sabo skupino ljudi, tudi med volivci, ki me nekako diferencira od drugega dela SSK. Stranka je imela in deloma še vedno ima dve duši.

Kakšni sta ti dve duši?

V Slovenski skupnosti še danes, kljub zelo spremenjenim razmeram, sobivata dve duši: ena »pravoverna«, če hočemo katališka, druga laična, rekel bi tudi levičarska, ki si prizadeva, da bi stranka postala spremjlivaa za vso manjšino. Danes smo skoraj vsi Slovenci hvala bogu v levi sredini, razlike med nami pa obstajajo, kar je tudi prav. Stvari pa so se med Slovenci spremene zlasti na levici.

Na boljše ali na slabše?

Z mojega zornega kota na slabše, saj se cepitve na levici, tudi med Slovenci, pravzaprav dogajajo vsak dan. Nekoc je bilo drugače. Ko sem bil občinski svetnik, je SSK predredila v Križu predvolilni shod. Poslušalo me je, kot vedno, malo ljudi, po shodu pa smo šli kot običajno v gostilno. Z nami je prišel domačin, ki mi je rekel, da sem sicer govoril prav, kot delavec pa glasoval za delavsko stranko, torej KPI. Prav imam, sem mu odgovoril. Danes imamo na levici, če se ne morem, kar štiri stranke in tega res ne morem razumeti.

Kako doživljate trenutni položaj Slovencev v Italiji?

Z mešanimi občutki. Na eni strani sem zadovoljen, da smo Slovenci vse bolj enakopravno soudeleženi v deželni stvarnosti in tudi v oblastniških strukturah. Politika je, hočes nočes, borba za oblast ter sredstvo, da lahko nekaj spremeni. Prej smo govorili o dvojezičnih tablah v treh vseh. Takrat smo pripravili tudi načrt o pojmenovanju ulic po slovenskih literatih in vidnih osebnostih, ki je postal na papirju. S tega vidika smo žal še vedno tam, kjer smo bili pred 40 leti. Vzdružje nam je na splošno naklonjeno, slovenska politika pa še nima v roki pravega asa, da bi z njim pogojevala igro, kaj šele, da bi zmagala.

V pričakovanju tega asa vsekakor čestitke za današnji jubilej. Kako vas lahko ogovarjam: idealist, politik ali oboje?

Hvala za čestitke. Imel sem slabe vest, da sem kot izobraženec in predvsem kot narodno osveščeni Slovenec zapustil rodno Kanalsko dolino. Zato sem stalno čutil kot svojo dolžnost, da z delom, ki je lahko kulturno, lahko politično – jaz sem izbral predvsem politiko – nekaj vrnem domačemu občestvu in narodu, ki mu pripadam. Konč koncev se imam za idealista in mi ni žal.

Sandor Tence

Tango melodije in film v gozdiču v Praprotru

Po sinočnjem večeru, ki ga je ob specialitetah na žaru in prstni kapljici oblikoval koncert ansambla Nebojšega, se danes v borovem gozdičku v Praprotru nadaljuje tradicionalna šagra, ki poteka v sodelovanju z devinsko-nabrežinsko občino, saj vključuje še zaključne pobude prireditve Poletni večeri pod zvezdami 2013.

Današnji dan se bo začel ob 14. uri z odprtjem kioskov, turnirjem v briškoli in ex-temporejem, ob 20.30 pa bo na priložnostnem odu 20 minut posvečenih malim pianistom združenja Il ponuške.

Ob 21.15 pa bo v okviru koncertne sezone Note ob Timavi – Poletna predpremiera 26. izvedbe

Festivala Tango za razmišljanje »Temni ritmi« s pokroviteljstvom argentinskega veleposlaništva v Italiji. Nastopil bo kvartet Neotango - Massimiliano Pittocco (bandoneon), Carla Agostinello (klavir), Alessandro Vavassori (violina), Giovanni Rinaldi (kontrabas) z izrednim sodelovanjem plesalcev Margarite Klurfan in Walterja Cardoza.

Jutri bodo kioski začeli obravljati že ob 10. uri, ko bo zaživel turnir v skrlah za 16. memorial Radovan Doljak, pozneje pa še tekma v košnji. Ob 19.30 bo v okviru pobude Pisatelji za vse letne čase Elena Blancato predstavila svojo knjigo Martin lo Skrat.

Ob 21.15 bo na platu zaživel film Nahrani me z besedami slovenskega režisera Martina Turka. Film je v slovenščini z italijanskimi podnapisi.

OBČINA - Zadolžen za osebje in šport

Nepričakovan odstop odbornika D'Agostina

Odbornik Bruno D'Agostino (v ozadju odbornik Edi Kraus)

KROMA

Šele marca letos imenovan občinski odbornik za osebje in šport Bruno D'Agostino zapušča upravo Občine Trst. Kakor poroča dnevnik Il Piccolo na svoji spletni strani, je v javnost kot strela z jasnega prišla novica o njegovem umiku. D'Agostino je odločitev za odstop utemeljil z osebnimi razlogi, ki naj bi ne imeli nobene politične oz. upravne vsebine.

Upokojeni kvestor iz Livorna

Bruno D'Agostino, ki je po rodu Neapeljan, je bil imenovan za odbornika za osebje in šport Občine Trst šele 25. marca letos, ko je na domestil dotedanjega odbornika Emiliana Edero, ki je bil izvoljen v deželni svet. Z D'Agostinom, ki je bil pred tem zaposlen na tržaški kvesturji, so bili takrat imenovani še podjetnik Edi Kraus (odbornik za gospodarski razvoj) in Franco Miracco (odbornik za kulturo).

RAFKO DOLHAR OSEMDESETLETNIK

»Očitali so mi kolaboracionizem, v resnici sem gledal naprej«

Rafko Dolhar, ki danes praznuje 80 let, je prosil, da te njegove dejavnosti navedem po abecednem redu, ker so mu vse enako pri srcu. Moja izbira je potem padla na politiko, ker mislim, da je Dolhar prav na politično-upravnem področju dal najboljše od sebe, kot se temu pravi. Ne da bi s tem hotel zmajšati njegovih zaslug na drugih področjih, ampak zato, ker je bil eden protagonistov za Trst in za tržaške Slovence prelomnega obdobja prve leve sredine. Dolhar je bil deset let (1966-1976) tržaški občinski svetnik, v tem obdobju šest let tudi odbornik. V mestno skupščino je vstopil leto pozneje, ko je bil za odbornika prvič izvoljen Slovenec, socialist in nekdanji partizan Dušan Hreščak.

Je sploh možna primerjava med obdobjem prve tržaške leve sredine in sedanjem političnim stanjem na Tržaškem?

Ne, sploh ne. Trst je bil takrat v glavnem šovinistično in nacionalistično mesto, razlike med levico in desnico so bile ogromne ter neprimerljive z razlikami med današnjo levo in desno sredino, ki niso ravno velike. Da ne govorimo o ideoloških razkolih, ki so zelo pogojevali tudi Slovence. V bistvu je bila leva sredina na zatožni klopi fašistov in hkrati komunistov.

Claudio Tonel je v svojih spominih pozneje priznal, da KPI, za katero je takrat glasovala večina Slovencev, ni pravilno presodila zgodovinske prelomnosti leve sredine. Kako si to razlagate?

I

V BAZOVICI Pokušnje okolja z glasbo in degustacijo

Nedeljsko odprtje Naravoslovnega didaktičnega centra v Bazovici (Bazovica št. 224) bo jutri obarvano s pravo kulturno degustacijo. Ob 18. uri bo odprt, poletno obarvan pogovor »Pokušnje okolja« z glasbenimi točkami. Sodelovali bodo novinar in avtor pohodniških vodnikov Massimo Gobessi, odgovorni Convivium Slow Food iz Trsta in združenja Mavrevivo Marino Vacci ter angleški naravoslovec in izvedenec v ekoturizmu Paul Tout. Pogovor o lepotah a tudi kritičnih točkah izletništva v naravna okolja bo uvedel sociolog Diego Massiello. Smoter srečanja je razmisljiti o možnostih in načinu za spodbujanje ekonomije, ki sloni na njenem turizmu. Po srečanju bo degustacija izdelkov lokalnih proizvajalcev.

Naravoslovni didaktični center bo jutri odprt od 14. do 20. ure. V njem si bo obiskovalec lahko ogledal in preko čutil spoznal dinamične in sodobne prikaze kraškega naravnega okolja, delo gozdne straže in svetovne problematike, ki pestijo naravna okolja. Med delavnikij je center odprt v pondeljek, sredo, četrtek in petek od 9. do 13. ure, v torek od 14. do 20. ure. Vstop je prost, za informacije pa lahko kličete na številki 040 3773677 in 366 6867882.

ROP

POGOVOR - Roberto Mosenich z Opčin do centra Trsta

»V slaščičarstvu je kot v glasbi: biti moraš popoln in natančen«

Slaščice in sladoledi so tudi v vročih poletnih dneh zelo dobra družba vsem, ki bi radi potešili brbončice. Tiste, ki imate radi sladke »grehe«, vabim k branju krajšega pogovora z openskim slaščičarskim mojstrrom, ki ima že nekaj let svojo dejavnost tudi v središču mesta. Tu so maja letos začeli ponujati tudi slastno poletno osvežitev - sladoled. Vsek dan je ponudba bogata, okusi pa se spreminjajo. »To je namreč odvisno od sezonskega sadja«, nam je pojasnil naš sogovornik Roberto Mosenich, ki je tudi pristavljal, da v njegovi sladoledarni poleti ne bomo dobili mandarininega sladoleta.

Salzburg ima Mozartove kroglice, Linz linško torto in Dunaj torto sacher, Bled pa blejsko kremno rezino. Katero sladico bi vi izbrali za Opčine ali za vas Šlaščičarno v središču mesta?

Naša posebnost so čokoladni tramvaji, ki jih v Saint Honoré na Opčinah delamo že od daljnega leta 1992. Mali tramvajki so preliti s temno, mlečno ali belo čokolado, pod čokoladnim prevlom pa je močče okusiti 10 različnih okusov. Pripravljamo tudi Kraško torto, ki smo jo začeli izdelovati leta 1997. Deset let kasnejše je našo ponudbo obogatila še torta Trieste, letos pa smo v ponudbo vključili še marcipanastega tržaškega kuža, ki se predstavlja v čokoladni preobleki. Vse te slaščice pravljamo kot spominke, ki so namenjeni turistom, ali pa Tržačanom, ki bi nekomu radi podarili izvirno in pristno darilo. Naše slastne dobrote pa je mogoče oplemenititi tudi z obeski za ključ v obliku tramvaja, ki je oblit s srebrno, zlato ali bronasto maso.

Vaša dejavnost na Opčinah se lahko pohvali z dolgoletno tradicijo. Kako bi opisali vsa ta leta?

Na Opčinah smo slaščičarno odprli daljnega leta 1989. V vsa ta leta sem vložil veliko truda, energije, ni pa šlo tudi brez odrekanja, ki je potrebno v mnogokaterem samostojnem poslu.

So se z leti želje strank spremenile? Koliko splošna gospodarska kriza pravzaprav vpliva na vaš posel?

Vsekakor so v teh časih stranke bolj preudarne, želijo zapraviti čim manj, na ža-

REPNIČ - Koncert dalmatinskih pesmi zboru Vesna iz Križa

O morju in ljubezni

Lep poletni večer med očarljivimi barvami sten kamnoloma - Vzklik in aplavzi številne publike

Poletni večer na Krasu v lepem okviru kamnoloma v Repniču, kjer so med barvami razsvetljenih, impozantnih kamnitih sten zazvenele čustvene dalmatinske pesmi, je bilo mikavno vabilo občine Zgonik in društva Druga Muzika, na katerega se je v četrtek odzvalo veliko število ljudi. Na stolih parterja, stope ali kar sede na suhi travni, so poslušalci pozorno prisluhnili ponovitvi izjemno uspešnega monografskega koncerta, ki ga je kriški moški zbor Vesna priredil ob koncu pevske sezone. Program je bil sestavljen tako, da se je navdušenje publike stopnjevalo vzporedno s priljubljenostjo pesmi, ki so jih vzklikli in aplavzi spremljali tudi med izvajanjem. Zborovodja Rado Milič je zaobjel različne značaje dalmatinske pevske tradicije, od bolj »klasičnih« ljudskih pesmi v a cappella izvedbah, do prikupnih skladb o ljubezni in morju z instrumentalno spremljavo, in uspešnih popevk, ki so postale redni del repertoarja vseh dalmatinskih klap. Napovedovalec Evgen Ban je sproščeno povezoval program, na koncu pa je moral še posredovati zboru želje publike, ki je bila povabljenja, da »naroči« svoje najljubše dodatke. V sreči poslušalcev so bili predvsem hiti kot Da te mogu pismom zvati, Ružo crvena, Vilo moja in Dragojevičeva Cesarica in zbor, skupaj z instrumentalno skupino in solisti, je z veseljem izpolnil želje in ponovil uspeh lepega in prisrčnega pevskega večera, ki je dišal po morju in ljubezni.

ROP

Slaščičarna v središču Trsta se odlikuje po kvalitetnem sladoledu

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 3. avgusta 2013

LIDJA

Sonce vzide ob 5.51 in zatone ob 20.31 - Dolžina dneva 14.40 - Luna vzide ob 2.44 in zatone ob 18.03

Jutri, NEDELJA, 4. avgusta 2013

DOMINIK

VРЕМЕ ВЧЕРАЈ: temperatura zraka 28 stopinj C, zračni tlak 1015 mb ustaljen, vlaga 45-odstotna, jugovzhodnik 5 km/h, nebo jasno, morje rahlo razgiban, temperatura morja 26 stopinj C.

Lekarne

Od ponedeljka, 29. julija,
do sobote, 3. avgusta 2013
Običajni urnik lekarne:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

UL. Baiamonti 50 - 040 812325, Trg Gioberti 8 - 040 54393, Milje - UL. Mazzini 1/A - 040 271124, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

UL. Baiamonti 50, Trg Gioberti 8, Trg Oberdan 2, Milje - UL. Mazzini 1/A, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Oberdan 2 - 040 364928.

www.farmacistetrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o družbenih tržaških bolnišnicah in mojim idejam in jih pravilno izvesti.

Sanela Čoralč

Danes slavi naš dragi

Rafko Dolhar

visok življenjski jubilej.
Iz srca mu voščijo še mnogo
zdravih in ustvarjalnih let

Nadja, Erik, Malina, Katja,
Franko in Nikita

Dolgoletnemu predsedniku
stranke, večkratnemu
pokrajinskemu tajniku, bivšemu
odborniku tržaške občine

dr. Rafku Dolharju

iskreno čestita ob visokem
življenjskem jubileju

stranka Slovenska skupnost

Danes stopata na skupno
življenjsko pot

Sara in Robert

Obilo zdravja, sreče in
medsebojnega razumevanja
vama želijo

vsi domači

Danes bo v Barkovljah poroka
vesela,

Robert in Sara

se bosta vzela.
Vse najlepše in obilo sreče jima želi

mama Neva

z vso zlahto iz Boljunca

Čestitke

Danes stopata na skupno življenjsko pot SARA in ROBERT. Veliko srečnih in veselih dni vama želijo mama Anka, oče Savino in sestra Daša.

Danes se poročita SARA in ROBERT. Vso srečo in obilo veselja v zakonskem stanu vama želite Anci in Ada.

Danes se v Barkovljah poročita SARA in ROBERT. Sreče, veselja in božjega blagoslova na skupni življenjski poti jima želijo družine Berlot, Frandoli in Jendrusak.

Draga SARA in ROBERT! Naj bo sonce ali vihar, srečen bodi mladi par. Polno sonca, zdravja in veliko srečnih let vama želijo teta Ada, Martina in Katja z družino.

Danes ROBERT in SARA iz Barkovlj z roko v roki gresta na skupno pot, sreča naj vaju spremlja povsod. Le sonce naj sije na vajini poti, sreče, ljubezni nihče naj ne zmoti. To vama želite Vida in Marta z družinama.

V Barkovljah bo danes pesem zadanela, ker SARA in ROBERT se bosta vzela. Lepa melodija naj ju vedno spremlja na poti skupnega življenja!

Barkovljanski pevci Danes stopita na skupno življenjsko pot SARA BEVILACQUA in ROBERT SCERNI. SKD Barkovlj je imala čestita z željo, da bi bil njen zakon srečen, poln ljubezni in medsebojnega razumevanja.

Petri, Zorki in Dejanu se je pri družila mala NIKA. Srečinama staršema iz srca čestitamo, novorojenki pa želimo vso srečo v življenju. Martina in sodelavci

LILJANA in BRUNO, 50 let od te-

ga sta se vzela in lepe trenutke doživelja, v bodoče še dosti teh, to je želja nas vseh.

Loredana, Franko, Klavdija in Pavel Nikita in Malina posiljata nostonu RAFKOTU 40 poljubčkov na vsako ličke in prepevata, kot lastovičke »še na mnoga leta! Tvoje lisičke

**DRUŠTVO
»VAŠKA SKUPNOST PAPROT«**

2., 3., 4. avgusta 2013

39. ŠAGRA V PAPROTU

DANES, 3. avgusta

ob 15.00 uri odprtje kioskov;

ob 16.00 **TURNIR V BRISKOLI** in **EX TEMPORE** za mladino do 14. leta;

ob 20.00 nagrajevanje udeležencev briskole in ex-tempore;

ob 20.30 nastop: mali pianisti združenja "IL PUNTO MUSICALE";

ob 21.15 Festival **Tango za razmišljajanje "TEMNI RITEM"** s kvartetom NEOTANGO in izrednim sodelovanjem plesalcev M. KLUFAN in W. CARDOZO - pokroviteljstvo ambasade Republike Argentine v Italiji

Večerne prireditve so organizirane s pokroviteljstvom Občine Devin-Nabrežina

Kino

AMBASCIATORI - Kinodvorana bo zaprta za dopust.

ARISTON DEI FABBRI - 16.30, 18.45, 21.30 »Violeta Parra - Went To Heaven«.

CINECITY - 15.10, 17.30, 19.50, 22.10 »I maghi del crimine«; 15.40, 18.30 »Pacific Rim«; 20.20, 22.10 »Se sposti un posto a tavola«; 18.00 »Dream Team«; 15.15 »Eco Planet - Un pianeta da salvare«; 15.30, 17.00, 19.30, 22.00 »Wolverine l'immortale«; 21.20 »Wolverine l'immortale 3D«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »The Purge - La notte del giudizio«; 15.40, 17.50, 20.00, 22.10 »Esp 2 - Fenomeni paranormali«; 18.40, 21.30 »L'uomo d'acciaio«; 16.00 »Dino e la macchina del tempo«.

FELLINI - Kinodvorana bo zaprta za dopust.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.45, 21.00 »I maghi del crimine«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 18.00, 19.45, 21.30 »Se sposti un posto a tavola«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.45, 21.00 »Nella casa«; 16.30 »Titeuf - Il film«.

KOPER - PLANET TUŠ - 19.00 »Byzantium«; 20.10, 22.55 »Napad na belo hišo«; 16.30 »Očiščenje«; 18.20, 20.30, 22.40 »Odrasli 2«; 16.00 »Osamljeni jezdec«; 12.40, 13.40 »Pošasti z univerze«; 15.20 »Pr' konc sveita«; 12.30, 13.50, 14.40, 16.05, 17.00, 18.20, 19.10, 20.35, 21.20, 22.50 »Smrkci 2«; 13.00, 15.10, 17.30, 19.45, 22.05 »Smrkci 2 3D«; 13.10 »Tad Jones in iskanje izgubljenega mesta«; 21.25 »Wolverine«; 17.35 »Zakon molka«.

LJUDSKI VRT - 21.15 »Django Uncained«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Wolverine l'immortale«; 18.00 »Wolverine l'immortale 3D«; Dvorana 2: 16.15, 20.15, 22.15 »ESP 2 - Fenomeni paranormali«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »La notte del giudizio«; Dvorana 3: 17.00 »Dino e la macchina del tempo«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 19.50, 22.10 »Wolverine l'immortale«; 21.30 »Wolverine - L'immortale 3D«; Dvorana 2: 18.00, 20.10 »Se sposti un posto a tavola«; Dvorana 3: 17.40, 20.00, 22.10 »I maghi del crimine«; Dvorana 4: 22.00 »Pacific Rim«; Dvorana 5: 17.30, 19.50 »Eco Planet - Un pianeta da salvare«; 18.00, 20.15, 22.15 »La notte del giudizio«.

Izleti

OMPZ F. BARAGA vabi na romarski izlet v Belo Krajino v soboto, 24. avgusta. Potovali bomo do Delnic po Hrvaški, potem ob reki Kolpi, ki nas zapeljivo vabi na raftinge. Vpis in ostale informacije na tel. št. 347-9322123.

ORGANIZACIJE IZ BAZOVICE

vas prijazno vabijo na tradicionalni

*Vaški praznik
'pri Kalu'*
danes, 3.
in jutri, 4. avgusta

Za glasbo in dobro razpoloženje bo poskrbel ansambel

OASI

Delovali bodo dobro založeni kioski

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO LICEJA A.M. SLOMŠKA sporoča, da je nova telefonska številka šole 040-3798900.

NA DTZ ŽIGE ZOISA bodo v poletnih mesecih uradi zaprti ob sobotah in v petek, 16. avgusta. Urnik tajništva: 8.30-12.30.

RAVNATELJSTVO LICEJA A.M. SLOMŠKA obvešča, da bo šola zaprta v petek, 16. avgusta, ter vse sobote do 31. avgusta.

RAVNATELJSTVO LICEJA FRANCETA PREŠERNA sporoča, da bo šola med poletjem zaprta vse sobote ter v petek, 16. avgusta; začetek pouka v pondeljek, 9. septembra.

DRŽAVNI IZOBRAŽEVALNI ZAVOD JOŽEFA STEFANA obvešča, da bo šola do vključno 24. avgusta, ob sobotah zaprta.

SLOV.I.K. razpis in prijavnica za programe 2013-14, namenjene dijakom in študentom, sta objavljena na www.slovik.org. Izpolnjene prijavnike zbiramo na info@slovik.org do 15. septembra. Informacije: info@slovik.org ali tel. 0481-530412 (tor-čet, 10.00-12.00).

Osmice

ŽIGON MIRO je odprl osmico v Zgoniku. Tel. št.: 040-229198.

DRUŽINA SLAVEC je odprla osmico v Mačkoljah št. 133. Vljudno vabljeni. Tel.: 040-231975.

DRUŽINA TERČON, Mavhinje 42, je odprla osmico. Toplo vabljeni. Tel. 040-9450.

NA KONTOVELU »Kamence« je odprta osmica. Vabljeni.

OSMICA je odprta v Šempolaju, v Oljčnem gaju. Vabljeni.

OSMICA STAREC je odprta v Boljuncu št. 623.

OSMICO sta odprla Marčelo in Ervin Doljak v Samatorci. Tel. št.: 040-229180.

REBULA MARKO je v Slivnem št. 6 odprl osmico na kraškem borjaču. Pričakuje vaš obisk! Tel. 3475686191.

V PAPROTU ŠT. 15 je odprl osmico Ivan Gabrovec. Toplo vabljeni. Te. št.: 349-3857943.

V SALEŽU N'PULJH sta odprla osmico Just in Bojana. Vabljeni!

Obvestila

KRU.T obvešča člane, da je v teku vpisovanje za skupinsko bivanje z možnostjo prilagojenega paketa za zdravje ali dobro počutje v Šmarjeških Tropicah, od 25. avgusta do 4. septembra. Informacije in prijave na novem sedežu krožka, ul. Cicerone 8 v 2. nadstropju - tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it, od ponedeljka do petka, od 9. do 13. ure.

KRU.T obvešča člane, da se lahko že prijavijo za skupinsko bivanje v Talsko Strunjan od 13. do 23. oktobra z in-

ŠAGRA NA PROSEKU

Danes
GLASBA V ŽIVO
z ansamblom
SOUVENIR

Odprtje kioskov ob 18. uri
Specialitete na žaru

SKD JOŽE RAPOTEC

vabi na tradicionalno

ŠAGRO

od 2. do 4. avgusta
v Prebeneškem parku

DANES, 3. avgusta,
ples s skupino VENERA

v sredo, 7. avgusta, ob 20.30 na prreditvenem prostoru ob sedežu društva, Nabrežina Kamnolomi 12. Na stopata Matej Gruden in Iztok Cergol. V primeru slabega vremena bo poteka predstava dan kasneje.

KONCERT MO INTERCAMPUS IN TABORA MUSICA CREATIVA

bo v Slovenskem stalnem gledališču v Trstu v petek, 23. avgusta, ob 20. uri. Koncert prireja ZSKD v sodelovanju z Zvezo slovenskih godb in JSKD. Koncert bodo godbeniki ponovili v Slovenski filharmoniji v Ljubljani (24. avgusta, ob 20. uri) in na Titovem trgu v Kopru (25. avgusta, ob 19. uri). Več informacij na www.zskd.eu.

DRAGA MLADIH 2013: Društvo Mosp prireja debato »Novi mediji in socialna omrežja: med pastmi in pričlostmi« v soboto, 31. avgusta, ob 10.30 v Finžgarjevem domu na Općinah v sklopu študijskih dnevov Draaga. Toplo vabljeni k sodelovanju!

Mali oglasi

500 KV.M. ZAZIDLJIVEGA ZEMLJIŠČA pri Domju prodam. Tel. št.: 349-5477622.

ISČEM ŽENSKE ČEVLJE za Kraško ohcit št. 40. Tel. št.: 340-2291299.

NAJBOLJŠEMU PONUDNIKU prodamo gumenjak zodiac - 3 m in motor tomos (45), malo rabljena. Tel. št.: 040-200201 (ob uri kosiha).

NOŠA: za Kraško ohcit primerne nove usnjene črne ženske čevlje prodam, 2 para - št. 35 in št. 36. Cena na par 35,00 evrov. Klicati v večernih urah na 347-4435854.

PODARIMO simpatične mucke. Tel. št.: 040-568071.

PRODAJAM knjige za 1. in 2. razred vseh smeri liceja F. Prešeren. Tel. št.: 345-0804304.

PRODAM novo tržaško moško nošo, velikost 52-54. Tel. št.: 334-7848227.

PRODAM novo, svileno, bogato štitano žensko nošo, mera 42-44. Tel. št.: 349-0981408.

PRODAM po ugodni ceni klimatizirani avtodom (kamper) znamke fiat ducati 2800 td-mclouis 261, z vsemi dodatki, letnik 2001, 78.000 km. Tel. št.: 339-1539753.

PRODAM samičko nemškega ovčarja z rodomnikom, staro 2 meseca, po ugodni ceni. Tel. št.: 338-5098764.

PRODAM KNJIGE za vse razrede in smeri liceja F. Prešeren iz Trsta, za zavod Ž. Zois v Trstu in Gorici ter za humanistični znanstveni in klasični licej v Gorici. Tel. št.: 040-208002.

PRODAM enkratne ročno vezene naravne in naglavne rute za Kraško ohcit. Tel. 040-299820 ali 340-8868570.

PRODAM knjige od 1. do 5. letnika zavoda Ž. Stefana, oddelek za mehaniko. Tel. št.: 040-214537 (v večernih urah).

Prispevki

Ob 2. obletnici smrti našega ljubljenega moža in očeta Ervina Sterni daruje družina 50,00 evrov za TPK Sirena ter 50,00 evrov za MPZ Vesna.

Namesto cvetja na grob Zdravka Rebule daruje Majda, Nataša in Igor Gregori 50,00 evrov za osnovno šolo Alojza Gradnika na Colu.

V spomin na dragega Stevota Zaharja darujeta teta Ivanka in sestrične Gabrijela, Ksenja in Vilma z družinami 50,00 evrov za cerkveni pevski zbor iz Boršča, 50,00 evrov za KD Slovenec in 50,00 evrov za COŠ Fran Venturini Boljunc-Boršč-Pesek.

V drag spomin na prijatelja Aleksandra daruje Silva 50,00 evrov za Slovensko dobrodelno društvo.

V spomin na drago sosedo Ado Ellero darujeta Ida in Daniela 50,00 evrov za Godbeno društvo Nabrežina.

Nepričakovano je preminil
IVO SOSIČ.

V toplem spominu ga ohranajo sošolci s klasične

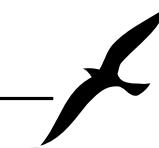
POLETNI CENTER V GRLJANU: Center otrok in odraslih Harmonija organizira sodelovanje z Združenjem tržaških potapljačev 5-tedenški poletni center pri morju v Grljanu za otroke od 8 do 14 let, od ponedeljka do petka do 6. septembra (razen tedna od 12. do 16. avgusta). Informacije in vpis na info@bambinieadulti.org.

ZSKD obvešča, da bodo uradi v Grljanu, Trstu in Solbici odprti publiki do 6. septembra po poletnem urniku (9.00-13.00). Zaprti bodo med 12. in 16. avgustom.

TAJNIŠTVO GLASBENE MATICE obvešča cenjene stranke, da bo do nedelje, 18. avgusta, zaprto zaradi dousta.

PISANJE POLETNIH DOMAČIH NALOG: Center otrok in odraslih Har-

monija

GLEDALIŠČE - Prve napovedi o novi sezoni v tržaškem Rossettiju

Veliki iluzionisti, sloviti muzikal Cats in krajevna zgodovina

V Stalnem gledališču Furlanije – Južne krajine so že začeli ustvarjati pričakovanje za sezono 1913–1914, ki bo do sicer uradno predstavili v začetku meseca septembra. Eden največjih napovedanih dogodkov, s katerim bodo skušali v Rosettijevu dvorano privabiti mnogice gledalcev, bo nedvomno veliki mednarodni spektakel gledališke čarownije The Illusionists – Witness the Impossible, ki se po uspehu v avstralskem Sydney podaja na svetovno turnejo: v Evropi bo na sporednu v Veliki Britaniji, Nemčiji in Češki, v Italiji pa se bo ustavil samo v Trstu, in sicer od 13. do 17. novembra. V predstavi se bo sedem slavnih iluzionistov, to so Dan Sperry, Jinger Leigh, Mark Kalin, Andrew Basso, Kevin James, Philip Escoffey in Jeff Hobson, ob spremljavi Banda Z izkazalo s svojimi najboljšimi veščinami, kot so levitacija, branje misli, izginotja in pobegi.

Drugi napovedani veliki dogodek je sloviti musical Andrewa Lloyd Webbera Cats, v angleškem izvirniku, ki ga je režijsko postavil Trevor Nunn. V Trstu, ki je poleg Milana edino italijansko mesto evropske turneje, bo na sporednu od 19. do 23. marca.

Kakorkoli že, osrednja abonmajska niza, ki sta posvečena bolj tradicionalno zasnovanim gledališkim delom in alternativnim pobudam, bo Stalno gledališče FJK začelo s predstavama v lastni postavitvi in obe bosta posvečeni krajevni zgodovini in kulturi.

22. oktobra bo Simone Cristicchi, sicer bolj znan kot kantavtor, a tudi odličen pripovedovalec, nastopil v veliki dvorani Rosettijevega gledališkega poslopja v krstni izvedbi dela Magazzino 18, ki je posvečeno množični izselitvi Istranov po koncu druge svetovne voj-

V predstavi »The Illusionists – Witness the Impossible« bodo gledalcem predstavili kar nekaj spektakularnih in napetih točk

STALNO GLEDALIŠČE FJK

ne. Cristicchi je v sodelovanju z Janom Bernasom v predstavi združil niz pričevanj malih ljudi. Besedilo se prepleta z glasbo, ki jo bo izvajal orkester FVG Mitteleuropa Orchestra pod vodstvom Valterja Silvotti. Predstavo v koprodukciji s Promomusic bo režiral Antonio Calenda, hišni režiser in ravnatelj Stalnega gledališča FJK.

Dan zatem, 23. oktobra, se bodo odprla tudi vrata male Bartolijeve dvo-

rane s predstavo Una giovinezza enormente giovane, ki je nastala v sinergiji z letošnjim Mittelfestom v Čedadu, kjer so jo krstno izvedli 18. julija. Avtor besedila Gianni Borgna, poznavalec del Pier Paola Pasolinija, v njem slika vitalen portret pomembnega italijanskega umetniškega ustvarjalca. V predstavi nastopa prestižni italijanski igralec Robererto Herlitzka; režiser je Antonio Calenda. (bov)

LJULJANA - Za preseganje predsodkov

Multimedijijski praktikum za opolnomočenje manjšin

Vsi, ki jih zanima ustvarjalno premišljevanje o vprašanju identitet v njem najširšem pomenu, se lahko do sredine avgusta prijavijo na usposabljanje v okviru projekta Multimedijijski praktikum za opolnomočenje manjšin. Projekt je namenjen zlasti, a ne izključno pripadnikom manjšin z območja nekdanje Jugoslavije, iz arabske in afriške skupnosti.

V skoraj letu dni trajajočem usposabljanju bodo udeleženci pod vodstvom mentorjev izhajali iz obravnavanja predsodkov, ki nastajajo zaradi zaprtosti v lastno identitetu, in odnosa do drugega človeka. Njihov namen bo ustvarjalna razgradnja tako predsodkov kot drugosti same, je na današnji predstaviti usposabljanja povedala Lana Zdravković iz tandem Kitch, ki bo skrbel za povezovanje skupine pri usposabljanju. Interdisciplinarno usposabljanje bodo sredi junija prihodnje leto sklenili z multimedijijskim umetniškim dogodom, ki ga bodo predstavili v Stari mestni elektrarni v Ljubljani.

Usposabljanje bo potekalo v dveh fazah. Prva pod naslovom Fantom identitete: Jaz-zgoda, ki bo od septembra do decembra potekala v obliki skupinskih delavnic kot laboratorija sodobne scenike umetnosti, bo namejena vsem udeležencem. Odkrivali bodo zgodbе, ki bodo postale predmet umetniškega oblikovanja, je dejal Bojan

Jablanovec, ki bo mentor v tem delu. Pri tem bo uporabil inventivno metodo VN Lab, ki jo s kolektivom Via Negativa razvija dobrih deset let.

Druga faza pod naslovom Istost v drugosti, ki bo potekala od januarja do marca 2014, bo namenjena specializiranemu usposabljanju na področjih snemanja in montaže videa ali filma, scenaristike, multimedijijske tehnike in organizacije kulturnih dogodkov. Mentorji bodo neodvisna dramaturginja Simona Semenič, producent in umetnik Janez Janša in producentka Alma Selimović. Usposabljanje bo sestavljeno iz skupinskih vaj, delavnic, pogovorov in individualnega kreativnega dela.

Multimedijijski praktikum za opolnomočenje manjšin je namenjen predvsem, ne pa izključno pripadnikom albanske, bosanske, črnogorske, hrvaške, makedonske in srbske manjšine ter arabske in afriške skupnosti. Rok za prijavo je 15. avgust. Prijavnica je med drugim dostopna na www.kitch.si, med prijavljenimi pa bodo izbrali najmanj devet udeleženk in udeležencev. Udeležba v projektu je brezplačna.

Projekt Multimedijijski praktikum za opolnomočenje manjšin je bil izbran na javnem razpisu za izbor razvojnih projektov za dvig zaposljivosti ranljivih družbenih skupin na področju kulture in podporo njihovi socialni vključenosti v okviru Evropskega socialnega sklada.

MOTOVUN - Festival Zmagovalec španski film Pošast

Na festivalu v Motovunu so nagrado propeler za najboljši film podelili španskem celovečeru »La plaga« (Pošast) režiserke Neus Ballus. Zmagovalec puljskega festivala »Obrana i zaštita« (Obrama in zaščita) režiserja Boba Jeličića pa je osvojil nagrado Bauer za najboljši regionalni film.

Ballusova je po prepričanju žirije za glavno festivalsko nagrado postregla z »edinstveno in posebno mešanico realnosti in fikcije, katera rezultat je izjemna meditacija nad življenjem in mojstrsko portretiranjem nepozabnih likov«. V sedemčlanski žiriji za nagrado Bauer je bil tudi slovenski režiser Metod Pevec, žirija pa se je za Jeličićev celovečerec odločila tudi zaradi »izjemnega portretiranja značajev, narrativne konsistentnosti ter doslednosti v konceptu in estetiki«.

Nagrada združenja filmskih kritikov Fipresci je na letošnji, 16. izdaji festivala pripadla celovečeru Hči (I Kor) grškega režiserja Thanosa Anastopoulosa, njegov rojak Christos Nikou pa je v konkurenči kratkih filmov zmagal s filmom »KM«. Častni gost festivala je bil iranski filmař Mohsen Makhmalbaf.

Od sobote so na najbolj znanim »hribu filmov« predvajali približno 90 filmov iz 29 držav. (STA)

TOMIZZEV DUH

»Chicago boys«

MILAN RAKOVAC

vljavo države severnih obal Sredozemlja. Friedmanovska logika je neizprosna: smrt enega - življenje drugega. To so bestialni »naravnici, finančna «ekologija« tega trenutka.

»V nadaljevanju James Gruber navaja poročilo banke za mednarodne poravnave, 'centralne banke centralnih bank', ki kaže, kako težka naloga je pred celotnim svetovnim gospodarstvom ... V celoti gre za 33 trilijonov dolarjev večji dolg, kot leta 2007 ... Pri tem ima večina razvitih držav že dolg, ki je v razmerju do BDP-ja višji od 100 odstotkov ... BIS opozarja, da ni več časa za čakanje. 'Vlade upajo, da se bo gospodarstvo okreplilo, če bodo čakale, ter da se bo tako zmanjšalo razmerje med

bruto družbenim proizvodom in povečali, če bodo čakali, zaradi česar bo reforma trga dela in trgov manj nujna. Vendar pa čakanje ne bo olajšalo razmerje' ... Dolg je mogoče zmanjšati na štiri načine – s transferjem denarja (v smer zadolženih držav), odpisom dolga – pri čemer znova izgubijo posojilodajalci – z varčevanjem in tiskanjem denarja. Države danes uporabljajo vse štiri mehanizme, toda istočasno niso uspešne pri pravih reformah. »Zato si je težko zamisliti, da bodo ZDA, Evropa in Japonska ter druge razvite države uvedle reforme, s katerimi bi preprečile naraščanje dolga in njegovo implozijo. Z drugimi besedami, veliko od strahov BIS-a bi se lahko uresničilo'.«

Torej; ne Država ne Banka ne bosta opustili »zakonov« Miltona Friedman, ki so temelj te krize: da sta svoboda grabljenja dobička in »deregulacija« vmešavanja države pomembni za napredok. Če naj kdo slavi Friedman (dobitnika Nobelove nagrade za ekonomijo 1976 !), potem je to Jack Welch, ki ga je revija »Fortune« (bogastvo) leta 1999 proglašila za menedžerja stoletja. Po pravici, saj je na Friedmanovi »teoriji« plus praksi Reagan - Thatcher svoje bogastvo povečal s 14 na 484 milijard dolarjev (!). In vendar, ta isti Welch marca 2009 na vprašanje o razlogih za krizo za londonski Financial Times izjavlja: »Vrednost delnic je najbolj neumna zamisel na svetu. Je rezultat in ne strategija. Tvoja glavna skrb so tvoji zaposleni, tvoje stranke in tvoj izdelek. Menedžerji in investitorji za svoj glavni cilj ne smejo imeti višanja cen delnic. Kratkoročni profit mora biti povezan z dolgoročno vrednostjo podjetja ...«

In sedaj se sprašujemo, kako zavrga je lahko najbolj neumna ideja pridelala Nobelovo nagrado? O, zelo lahko in logično: pred štirimi desetletji je bila Država še krepka in močna in če je Welch s špekulacijami za štiridesetkrat (400%) povečal svoje bogastvo, je tudi Država imela kar nekaj od tega. A dobiček je bil kratkega roka. Friedmanovi »zakoni« so Državo osibili. Današnji mogočnici so Friedmanovi vajenci, njegovi čilski učenci, ki so »deregulirali« svojo državo za Pinocheta. »Chicago Boys« še danes vladajo svetu, državam in državnikom.

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

SLOVENIJA TA TEDEN

Vatikanska kazen za posvetni pohlep

DARJA KOCBEK

V skladu z zahtevo papeža Frančiška sta to sredo odstopila ljubljanski in mariborski nadškof Anton Stres in Marjan Turnšek, najpomembnejša človeka v vodstvu slovenske rimskokatoliške cerkve. Papež ju je pozval k odstopu, ker sta s tveganimi odločitvami v letih pred finančno krizo, zlasti po letu 2003, dejavno prispevala h gospodarskemu zlomu mariborske nadškofije. Dve komisiji papeževih odposlancev sta po poročanju časopisa Dnevnik natančno pregledali poslovjanje mariborske nadškofije in nedvoumno ugotovili, da je bilo s ključnimi odločitvami kršeno kanonsko pravo, ki poslovnega hazardiranja ne dopušča.

Vatikan je zaradi tega že leta 2011 upokojil mariborskega nadškofa Franca Krambergerja in ga poslal na pokoro v tujino, in nekdanjega ekonoma mariborske nadškofije Mirka Krašovca, ki se je moral aprila letos umakniti v samostan v Avstrijo.

Anton Stres, ljubljanski metropolit, je po odstopu izrekel iskreno obžalovanje in se opravičil za dogajanje v mariborski nadškofiji oziroma njunima finančnima izpostavama, skladoma Zvon ena in dva. Z besedami, da »škofija ni potopila Zvonov, ampak sta Zvonova potopila škofijo«, da »pri upravljanju Zvonov ni sodeloval in to tudi ni bila njegova pristojnost«, pa je Stres odločno zanikal, da bi bila s Turnškom, ki je pred dvema letoma po prvem valu čistk nasledil Krambergerja, glavna krivca za razmere, ki so pripeljale do finančnega zloma.

Iz dokumentov, ki jih je lani pridobil časopis Dnevnik, pa nedvomno izhaja, da je Stres v vlogi pomožnega mariborskega škofa sodeloval pri vseh ključnih odločitvah v okviru škofjskega gospodarskega sveta. V letih 2001, 2002, 2003 in 2004 je postavil svoje, večinoma laiske

kadre za finančno vodenje, z nasveti mu je pomagal tudi škof Turnšek. Stres naj bi popolnoma obvladoval finančne posle in naložbe škofije, zapisnike sej je podpisoval prav on, je že lani poročal Dnevnik.

Tudi Anton Turnšek se je po odstopu vsem, »ki so zaradi finančnega zloma mariborske nadškofije oškodovani ali prizadeti, morda pohujšani, duhovnikom in laikom«, opravičil za svoj del odgovornosti.

O finančnem polomu mariborske nadškofije dolgo ni bilo nič slišati. Šele spomladi 2010 je Dnevnik objavil, da je šest velikih slovenskih bank blokiralo račune Zvona ena, ki je bil finančno podjetje v lasti mariborske nadškofije. Italijanski tednik L'Espresso je nato januarja 2011 razkril, da višina dolga mariborske nadškofije znaša skoraj 800 milijonov evrov, kar so v nadškofiji zanikal. Toda ko so se med novembrom 2011 in februarjem 2012 v stečaju znašli podjetje Gospodarstvo Rast, prek katerega je mariborska nadškofija vodila gospodarske dejavnosti, in oba njena finančna holdinga Zvon Ena in Zvon Dva, so upniki prijavili za skoraj dve milijardi evrov terjatev. Samo največja banka državna NLB več sto milijonov evrov.

Novi predsednik Slovenske škofovske konference in novomeški škof Andrej Glavan, ki po odstopu Antona Stresa začasno vodi ljubljansko nadškofijo, ocenjuje, da je finančni zlom mariborske nadškofije sad »nerazumljivega delovanja tudi skrinstnosti zlih sil, saj ga racionalno težko dojamemo in razumemo«.

Cerkveni pravnik in duhovnik Karrel Bolčina iz Štandreža v Italiji si želi, da bi ta proces »prišel do konca« in da bi res odgovorne doletela primerna kazen, če je začetek iskanja krivcev za finančni

zlom mariborske nadškofije. V cerkvenih krogih neuradno namreč pravijo, da Cerkev še ni očiščena vseh, ki so odgovorni zanj. Iz dokumentov, ki jih je lani pridobil časopis Dnevnik, sta med odgovornimi še sedanji murskosoboški škof Peter Štumpf in sedanji celjski škof Stanko Lipovšek.

Pater Bogdan Knavs je že lani spomladi vodstvo slovenske Cerkve javno pozval, naj odgovorne za propad gospodarskih družb mariborske nadškofije kaznuje in ne le obžaluje svojih dejanj. Tako je tudi predlagal vzpostavitev posebnega cerkvenega solidarnostnega skladu za poplačilo delničarjev, v katerega bi vpleteni vplačali svoje osebne dohodke, in vodstvo Cerkve pozval, naj razmisli, katero naložbe in nepremičnine niso nujne za njeno delovanje, in jih lahko nameni za vzpostavitev socialne pravičnosti. Po neuradnih podatkih je Cerkev z denacionalizacijo dobila vrnjenega za okrog 200 milijonov evrov premoženja, zlasti veliko gozdov.

Kdaj bo papež Frančišek imenoval nova nadškofa v Ljubljani in Mariboru, še ni jasno. Več deset tisoč vernikov, ki so v propadlih Zvon Ena in Zvonu Dva imeli deleže in prihranke, pa tudi (še) ne more upati na poplačilo škode. Glavan pravi, da je mariborska nadškofija »na berški palici kot še nikdar v zgodovini«, zato je iluzorno pričakovati, da bi malim delničarjem povrnila denar. Generalni tajnik Slovenske škofovske konference Tadej Strehovec pa, da v slovenski Cerkvi deluje več kot 800 pravnih oseb, ki po cívilnem in cerkvenem pravu ne odgovarjajo za delovanje drugih cerkvenih pravnih oseb, zato si je težko predstavljati, da bi druge škofije ali župnije s prodajo cerkva ali kapel pomagale odplačati dolg mariborske nadškofije.

TA TEDEN

EDINOST

PRED 100 LETI

Edinost je tokrat spregovorila o nevšečnosti, ki se je pripetila na tržaškem poštnem uradu. »Že večkrat smo imeli neprijetno dolžnost, da smo z vso odločnostjo grajali nesramnosti, ki jih uganjajo nekateri poštni uslužbenci v Trstu s slovenskimi poštнимi pošiljtvami, a danes imamo zopet podoben slučaj, ki kaže, da je pri glavnem poštem in brzojavnem uradu v Trstu neki italijanski zagrizenec, ki je tako predrzen, da slovenske poštne pošiljatve na vse mogoče načine miže s svojimi kamoraškimi umazanostmi.«

Prišel je v naše uredništvo g. Stanko Detelja in nam je pokazal razglednico, ki jo je prejel s Koroškega od nekega svojega tržaškega prijatelja, odličnega Slovence, ki se nahaja sedaj na dopustu na Koroškem. A na tej razglednici so bili nalepljeni trije kolki »Lege Nazionale«. Polnoma izključeno je, da bi bil omenjeni tržaški Slovenc sploh kedaj imel v svoji posesti kak kolek »Lege«, a prav tako izključeno pa je tudi, da bi bil ta odlični Slovenec omazal svojo razglednico, naslovljeno tudi Slo-

vencu, z Leginim kolkom, kajti taka šala bi ne bila nikaka šala, temveč prava lumparija, ki pa je pošten Slovenc ni zmožen. Na vsem Koroškem ni niti enega italijanskega poštarja, posebno pa tam ne, kjer je bila oddana razglednica, in tako je popolnoma izključeno, da bi bil kdo nalepil oni Legin smrad na razglednico na Koroškem. Mogoče bi bilo morda, da bi se zgodilo to v vlaiku, cesar pa ne verjamemo, kajti ambulančni uradnik nima časa, da bi uganjal take neumnosti. Stvar je torej polnoma jasna, da se je ona nesramnost zgodila temkaj, kjer se jih je že zgodilo toliko podobnih, namreč na glavnem poštnem uradu v Trstu.

Naš gospod državni poslanec bo imel res lepega grada, da ga obdela, ko se zopet sestane državni zbor. V ta namen tudi pozivljamo slovenske stranke, ki bi se jim pripetila zopet kaka taka nesramnost, da ne prilagajo dočiščih h kaki morebitni pritožbi na poštno ravnateljstvo, temveč da jih shranijo, oziroma izroče nam, da potem izročimo vso zbirko gospodu poslancu!«

TA TEDEN

PRIMORSKI DNEVNIK

V teh dneh se je v Repnu zaključil prvi Praznik terana in pršuta. Prireditev je privabila veliko število gostov iz sosednjih krajev, predvsem pa iz mesta. »K temu sta pripomogla tudi lepo vreme in vročina, ko se v hladni senci teran s prigrizkom domačega pršuta prav prileže. Teran slovi daleč po svetu zaradi svoje posebne kakovosti in zdravilne lastnosti. Tržačani ga znajo ceniti in ne gledajo na ceno, če je teran res pravi teran. Zato so navalili na praznik v Repnu. Na našem področju je le ozek pas ob meji od Repentabro do Trnovce, kjer pridelujejo teran. Dežela terana je onstran meje pri Avberju, Dutovljah in Tomaju. Zaradi tega bi imeli pravi praznik terana in pršuta, če bi organizirali razstavo terana z vsega področja, kjer je doma. Na tako razstavo bi morali seveda zdaj misliti, da bi jo dobro pripravili in organizirali. Vsekakor pa bi bila za domačine in tujce velika privlačnost. Dogovoriti bi se morali s pristojnimi organi in ustanovami s sežanskoga področja in

PRED 50 LETI

najti pristojno obliko za nagrajevanje, tako da bi prišel do izraza pridelek našega področja in pridelek s sežanskoga področja, obenem pa naj bi med obema zbrali in nagradiли s posebno nagrado najboljši teran. Taka prireditev bi lahko bila dvakrat, in sicer na tržaškem in na sežanskem področju. Velikih težav in ovir ne bi smelo biti prav glede na razvoj turizma in sodelovanja turističnih ter gospodarskih ustanov tostran in onstran meje.«

Praznik terana in pršuta je organizirala Pokrajinska turistična ustanova s sodelovanjem občinske uprave. Predsednik turistične ustanove je pozdravil goste in razstavljalce ter poudaril, da je namen tega praznika valorizirati turizem in domači pridelek, ki slovi daleč po svetu. Župan repentaborske občine Bizjak pa je izrazil upanje, da si bodo v prihodnjih letih sledili še drugi takki prazniki v vedno bolj primerenem okolju. Po otvoritvi so goste povabili na teran in pršut, ki ga niso mogli prehvaliti.«

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Sončno sevanje

Zaščitni ozonski ščit okoli našega planeta je postal zelo proposten. Ozon je plin, ki je sicer za živa bitja zelo strupen, po drugi strani pa je bistven za življenje na Zemlji, ker je sposoben vpijati ultravijolične žarke, ki jih izžareva Sonce. V zemeljski stratosferi se nahaja ozonska plast, ki je v glavnem koncentrirana na višini med 16 in 35 km od zemeljske površine. Nekaj ozona je tudi v najnižji plasti njenega ozračja - troposferi, ta pa deluje onesnažujoče. Ozonska plast je tanjša nad ekvatorjem in debelejša na tečajih. Njeno debelino tanjšajo tudi plini CFC (klorofluorograhljikovodiki oziroma freoni). Te spojine so v tridesetih letih prejšnjega stoletja začeli uporabljati kot potisne pline v sprejih in hladilnikih. Človek pa proizvaja še druge za ozonsko plast škodljive pline.

Izvedenci so v zadnjih treh desetletjih in posebej v nekaterih mesecih opazili, da v se je ozonska plast nad Antarktiko zelo zmanjšala. T.i. luknja v ozonski plasti je sedaj jasno vidna s satelitskimi opazovanji. Hkrati pa so opozorili, da se kemijsko uničevanje ozona nad Arktiko približuje tistem v ozonski luknji nad Antarktiko. Prav stanjšanje ozonske plasti je eden izmed vznikov za naraščajoči škodljivi vpliv sončnega sevanja na Zemljo, zlasti pri pretiranem izpostavljanju sončnemu žarčenju, ki je sestavljeno iz ultravijoličnih, vidnih in

infrardečih žarkov. UV indeks (enotna mera) za moč ultravijoličnega sončnega sevanja, ki upošteva povprečno občutljivost bele kože, je bil sprejet mednarodno. Pretirano izpostavljanje ima za zdravje škodljive posledice. Na udaru so predvsem oči (pospeši nastanek sive mrene) in koža (od alergij do raka), slabi pa tudi imunske sisteme. Zmerno izpostavljanje sončnim žarkom pa je koristno, saj pomaga pri tvorjenju vitamina D, izboljšuje razpoloženje in počutje ter delovanje žlez.

Odgovoren človek si danes zavrsti vprašanje, katero izpostavljanje sončnemu žarkom je še zmerno, zlasti ko gre za otroke. Otreška koža je veliko bolj občutljiva kot koža odraslih oseb. Zlasti dojenčki in malčki so dozvetni za sevanje, zlasti za ultravijolično. Njihova naravna kožna zaščita je še neznačna. Razvije se v prvih letih življenja. Hkrati pa potrebujejo otroci sveži zrak in preživljvanje časa na prostem, kjer se lahko svobodno gibajo. Starši naj upoštevajo nekatera pravila, kako naj se otrok sonči, da ne bo škodljivo. Sami naj bodo vzorniki, ki uporabljajo zaščitna obrambna sredstva pred sončnimi žarki, da bi se izognili dolgotrajnejšim škodljivim učinkom sonca.

Izvedenci svetujejo, naj novorjenčka vse do prvega leta starosti nikoli ne izpostavljajo direktnim sončnim žarkom. Tudi če je v senci, dobi njegovo telo dovolj sončne svetlobe za primerno proizvajanje vitamina D; za to je dovolj deset minut izpostavljanja indirektnemu soncu. Dojenček naj bo torej vedno v senci. Tudi s senčniki lahko preprečimo, da bi bil izpostavljen soncu naravnost in se tako pregrel. Izvedenci odsvetujejo v prvem letu življenga uporabo zaščitnih sredstev proti sončnemu sevanju, ker je takrat otrokova koža še vse preveč občutljiva. Olje za dojenčke ne ščiti pred sončnimi žarki, pač pa le utruje dozvetnost kože za svetlogo.

Tudi otroške oči potrebujete zaščito, saj so zelo občutljive na sončno svetlobo in na UV žarčenje. Pretirano izpostavljanje tem žarkom, na primer v visokih gorah, zlasti na zasneženih površinah, lahko privede do bolečih vnetij roženice ali veznice. Zato je primerno, da tako v gorah kakor pri morju zaščitite tudi otrokove oči s kapo s ščitnikom ali s sončnimi očali z UV filtrom. Vsi vaši ukrepi pa ne bodo sprejeti, če ne boste sami vzor, kako biti pripravljeni za sončne žarke. Nič noge ni, da se otroci učijo zlasti s posnenjem. Njihovo obnašanje odseva obnašanje odraslih, s katerimi imajo opravka. Zato morate tudi se zaščiti, če želite, da bo otrok sprejet, da pred soncem zaščitite tudi njega. Ne zadržujte se predolgo na soncu, da bo tudi malček posnemal vaš zgled. Z obleko in pokrivalom se zavarujte pred soncem, da boste lahko to storili tudi pri otroku.

V zadnjih desetletjih se je namreč zelo povečal tudi riziko, da radi pretiranega izpostavljanja soncu človek zbole za kožnim rakom. (jec)

GORICA - S septembrom daljši čas plačilnega parkiranja in dražji abonmaji

Novi parkirni režim bo polnil občinsko blagajno

Najmanj 30 tisoč evrov letno. Toliko se bo v goriško občinsko blagajno zlilo z uvedbo novega parkirnega režima, ki bo v mestnem središču začel veljati s prvim septembrom. Kot smo napovedali v minulih dneh, je občinski odbor v četrtek sprejet sklep, na podlagi katerega bo občina podaljšala čas plačilnega parkiranja na območju modrih con: s septembrom bo treba plačati parkirino med 10. in 19. uro neprekinitno, medtem ko je bilo doslej parkiranje med 13. in 15. uro brezplačno.

»Dobra novica je v tem, da nismo povišali parkirin, ki ostajajo med najnižjimi v deželi, spremembu časa obratovanja modrih con pa je bila nujna,« je novost komentiral župan Ettore Romoli in poudaril, da je novi predlog uprava izdelala v sodelovanju s pristojno svetniško komisijo, ki jo sestavljajo predstavniki večine in opozicije. Vsebinsko sklep je orisal občinski odbornik Stefano Ceretta, ki je izpostavil, da bo za uro parkiranja v modrih conah prihodnje še vedno treba odšteti en euro, nespremenjena pa bo ostala tudi cena celodnevnega parkiranja. »Kot smo določili ob sprejetju letošnjega proračuna, bo s prvim septembrom ukinjena cena Cna B, kar pomeni, da bodo iste tarife - en euro na uro - in čas obratovanja modrih con veljali tudi v ulicah Diaz, Nizza, Petrarca, itd., kjer je bilo od 13. ure dalje mogoče parkirati brezplačno,« je navedel Ceretta in dodal, da bo treba novim urnikom prilagoditi tudi delovanje naprav za brezgostovinsko plačevanje parkirnin Europark. »Občanom bomo vse potrebne informacije posredovali v prihodnjih dneh,« je zagotovil odbornik.

Če se cena urnega parkiranja ne bo spremenila, pa bo neprijetno presenečenje doletelo občane, ki se poslužujejo parkirnih abonmajev. Danes obstajajo tri vrste abonmajev, ki stanejo 10, 17 in 25 evrov, s prvim septembrom pa bo občina uvelia enoten abonma, za katerega bo treba mesečno odšteti 25 evrov. To bo veljalo tudi za občane, ki živijo na območjih z omejenim prometom (t.i. ZTL, »zone a traffico limitato«), ki so doslej mesečno plačevali le 10 evrov. »Pred koncem leta bomo ponovno sklicali svetniško komisijo, ki bo preverila možnost uvedbe abonmaja tudi za voznike, ki nimajo bivališča v goriški občini,« je pristavil Ceretta.

Omenjene novosti bodo stopile v veljavno prvega septembra, oktobra pa nameščava občina povišati število plačljivih par-

kirnih mest. Danes jih je skupno 1050, po novem pa jih bo 1150. V območje modrih con bodo vključili Ulico Margotti, Trg Sv. Antona, Ulico Colobini in Ulico Bellini, kjer je danes parkiranje brezplačno. »Predvidevamo, da bo občina s spremembou urnikov modrih con in povišanjem števila plačljivih parkirnih mest zasluga 30.000 evrov več letno,« je ocenil občinski odbornik Guido G. Pettarin, po katerem bi moral občina v letu 2013 pridobiti iz parkirnin 1.016.000 evrov. Temu gre seveda pristeti še denar iz glob: v prvih šestih mesecih letosnjega leta so pomočniki mestnih redarjev zaradi neporavnanim parkirnim naložili voznikom, ki so parkirali v modrih conah, okrog 321.300 evrov kazni. (Ale)

GORICA - Kljub polemikam

Do odhoda brigade ne bodo krčili rumenih con

Zaščitne mreže na stavbi sodišča rešitev problema parkirnih mest v Ulici Barzellini

Rumenih con, vsaj za sedaj, v Gorici ne nameravajo krčiti. Kljub polemikam, ki so se vnele v minulih tednih, se goriška občinska uprava ne namešča lotiti preureditve parkirnih mest pred kasarnami in poveljstvi, ki so namenjena izključno silam javnega reda ali pripadnikom vojske. Problem je s

svetniškim vprašanjem postavljal občinski svetnik Demokratske stranke David Peterin, ki je opozoril, da so v rumenih conah parkirana tudi osebna vozila vojakov in drugih predstavnikov sil javnega reda, kar se mu zdi »nesprejemljiv privilegij«. Njegove besede so vznemirile občinskega svetnika desnosredinske liste Per Gorizia Fabrizia Oretti, ki je tudi sam vojak in je zato opozoril Peterinovim izjavam, izkazalo pa se je, da tudi del goriške javnosti meni, da imajo sile javnega reda na voljo preveč parkirnih prostorov.

»Rumene cone imajo v vseh italijanskih mestih in zdi se mi, da jih v goriškem mestnem središču ni preveč. Že zdaj pa lahko napovem, da bomo parkirna mesta pred kasarno Guella na Battistijevem trgu ponovno vključili v modre cone, čim bo konjeniška brigada Pozzuolo del Friuli ukinjena in bodo vojaki odšli drugam,« je povedal župan Ettore Romoli s kančkom grenkobe, saj so bila rezervirana parkirna mesta na Battistijevem trgu ena izmed zahtev, ki jih je poveljstvo vojske pred leti postavilo občini v zameno za ohranitev konjeniške brigade v mestu.

Po županovih besedah išče občinska uprava tudi rešitev za ponovno sprostitev parkirnih mest v Ulici Barzellini: le-ta so že nekaj mesecev namenjena izključno osebju goriškega sodišča, državnega tožilstva in zapora, ki zaradi propadanja sodniške stavbe ne morejo več parkirati v rumenih conah v Ulici Sauro, vzdolž sodnije. »Ta ukrep je bil sprejet začasno. Na spomnisko varstvo dežele FJK smo naslovili prošnjo za pritrdirjev zaščitnih mrež na pročelje stavbe sodišča. Če bomo dobili dovoljenje, bodo parkirna mesta v Ulici Sauro ponovno uporabna, saj bodo mreže ščitile pešce in parkirana vozila pred padajočimi strešniki,« je še povedal župan.

Goričani bodo parkirino od septembra dalje plačevali tudi med 13. in 15. uro

L. Panariti

NA SOŠKI CESTI

Kombi pristal na strehi

Na soški cesti, pri Dolgi njivi, se je v četrtek prevrnil kombi. Še pred tem se je 40-letni voznik drugega kombija peljal proti Novi Gorici, med potjo pa se mu je prevrnil 80-litrski sod z dizelskim motornim oljem za aggregate. Prevrnitev med vožnjo ni opazil. Šele v Novi Gorici je ugotovil, da mu je dizelsko motorno olje teklo in teče iz kombija, zato je o tem obvestil pristojno službo, da bi očistili cesto. Nenadno zatem je na isti regionalni cesti in ravno tako pri Dolgi njivi, kjer se je izlilo motorno olje, prišlo do prometne nesreče, v kateri je bil udeležen 33-letni voznik kombija. Med vožnjo v smeri Nove Gorice se je zaradi neprilagojene hitrosti z vozilom prevrnil na nasprotni vozni pas. Policisti so obema voznikoma - kršiteljem cestnoprometnih predpisov izdali globo.

GRADEŽ - Avstrijca izdalо srce

Smrt v termah

V morju našli truplo - Šlo naj bi za pogrešanega Videmčana

Srčna kap je bila po vsej verjetnosti usodna za tujega turista, ki je včeraj popoldne umrl v termah Gradež. S.U., ki je bil star 48 let, se je okrog 16.30 kopal v hidromasažnem bazenu. Nenadoma ga je obšla slabost. Pomoč mu je najprej nudilo zdravstveno osebje gradeških term, ki ga je dalj časa ozivljalo z defibrilatorjem, nato pa mu je skušalo pomagati tudi osebje rešilne službe 118, ki se je pripeljalo z rešilnim vozilom. Ves trud je bil zmanjšan, saj je bil moški že mrtev. Truplo si je ogledal sodni zdravnik, nakar je državna tožilka Valentina Bossi odredila odvoz. Okoliščine smrti avstrijskega državljanina, ki je po vsej verjetnosti umrl na

ravne smrti, preučujejo karabinjerji iz Gradeža.

V morju pri Gradežu pa je včeraj popoldne okrog 16.20 luška kapitanija našla truplo. Reševalci so takoj posumili, da gre za 75-letnega upokojenca Francesca Petracco iz Vidme, ki so ga pogrešali od srede, ko je s svojim motornim čolnom odplul iz marine v Lignanu. Ženi je reklo, da se bo vrnil okrog 17. ure, a ga je zmanjšan čakala. Okrog 21. ure je poklical reševalce, ki so ga takoj začeli iskat. Čoln so našli štiri milje od obale, Petracco pa na njem ni bilo. Truplo so iz Gradeža odpeljali v Latisano, da bi Petraccova družina lahko potrdila njegovo identitet.

TRŽIČ - Zaradi visokih temperatur

Pozor na visoko koncentracijo ozona

Vremenoslovci napovedujejo, da se bo vročina v teh dneh stopnjevala, z njim pa tudi koncentracija ozona v ozračju. Opozorilno vrednost bo koncentracija presegla tudi v Tržiču, kjer se je občinska uprava zavzela za informativno kampanjo, preko katere želi občane seznaniti z negativnimi učinki ozona na zdravje in jim ponuditi nekaj koristnih nasvetov.

Prizemni ozon nastane pod vplivom sončne svetlobe iz emisij hlapljivih organskih zmesi oziroma ogljikovodikov in dušikovih oksidov. Ozon je najbolj nevaren v sončnih poletnih dneh med 11. in 16. uro, v nočnem času pa so koncentracije ozona zaradi reakcije z duši-

kovim dioksidom na normalni ravni. Visoke koncentracije ozona dražijo sluznico in dihalo. Večurno vdihavanje ozona v visokih koncentracijah lahko povzroča kašelj, vnetje grla in oči, bolečine v prsih in kratek dih. Zaradi tega zdravniški priporočajo, da ljudje s kroničnimi boleznimi dihal in krvnega obtoka v tem času ostanejo v zaprtih prostorih, kjer je hladnejše in je koncentracija ozona nižja. Pomembna sta tudi počitek in primerena prehrana, v katero je dobro vključiti tudi sadje, ki vsebuje antioksidante. Zdravnik tudi zdravim ljudem priporočajo, da se v času previsoke koncentracije ozona izogibajo naporom.

TRŽIČ - Počitniški prometni val na avtocesti

»Vroč« pri Ližercu

Po napovedih se bodo najdaljše kolone vozil danes valile med Redipuljo in Ližercem

BONAVENTURA

Včerajšnji pritisk na cestninsko postajo pri Ližercu, v tržiški občini, napoveduje »vroč« konec tedna na deželnih avtocestah. Po napovedih družbe Autovie Venete bosta prvi in drugi avgustovski vikend - kot je sicer že tradicija - zaznamovana z največjim letošnjim počitniškim prometnim valom. Zastoji bodo zato neizogibni. Napovedim pritrjuje včerajšnji prometni tok, ki je krepko presegal povprečne vrednosti zlasti na avtocesti A4 v smeri Slovenije in Hrvaške z zastoji ravno pri Ližercu. Takšen trend naj bi veljal tudi za ves današnji dan z dodatnimi zgostitvami prometa proti večeru.

Od včeraj ob 16. uri do 23. ure danes bo na avtocestah veljala prepoved vožnje za tovornjake; vož-

nja jim bo dovoljena med 23. uro danes in 7. uro jutri, nakar bo prepoved veljala do polnoči.

Po predvidevanjih utegne gostota prometa na avtocesti A4 Benetke-Trst doseči danes tudi kritično stopnjo. Najdaljše kolone vozil se bodo do poznega pooldneva valile med Redipuljo in Ližercem. Zato je pričakujemo tudi pri cestninski postaji v Latisani, koder se steka tok dopustnikov proti Lignanu in Bibioneju. Zgostitve prometa v obe smeri so dalje predvidene pri Palmanovi, kjer zavije avtocesta proti Trbižu, in povsod tam, kjer potekajo dela za razširitev avtoceste. Podobne napovedi veljajo tudi za jutrišnji dan: najgostejni prometni val je pričakovati pri izstopnih postajah v Ližercu in Latisani zlasti zjutraj in med popoldnevom.

Gneča na cesti povzroča nejevoljo, svoje naredi še vročina, vse to pa vpliva na manjšo varnost. Zato velja nasvet voznikom, naj bodo strpni in previdni med zastoji ter naj upoštevajo cestnoprmetne predpise. Koristno je spremljati informacije o zastojih in čakalnih dobach na mejnih prehodih in cestninskih postajah. Pri daljših potovanjih je priporočljivo načrtovati več postankov. Poleti se pri voznikih pogosteje pojavi tudi utrujenost, ki je posledica sončne svetlobe in segrevanja avtomobila med vožnjo. Koristno je tudi zaužitje zadostne količine tekočine (npr. od poldrugega litra do dveh litrov vode dnevno), da ne pride do dehidracije, ki bi zmanjšala vozniške psiho-fizične sposobnosti.

Pristajališče Lijak pri Ajševici

BUMBACA

NESREČI JADRALNIH PADALCEV

Čeh padel vznak, Mariborčan obvisel

Na pristajališču Lijak pri Ajševici se je v četrtek poškodoval 38-letni češki jadralski padalec. Zaradi napačnega načina pristajanja je padel vznak na tla s približno treh metrov višine. Po prvih ugotovitvah je utpel poškodbo hrbenice in so mu na kraju reševalci nudili zdravniško oskrbo, kasneje pa so ga s helikopterjem odpeljali v ljubljanski klinični center. Ravno tako včeraj je novogoriška policija poseglala na območju Polovnika pri Bovcu. 42-letni jadralski padalec iz okolice Maribora je na težko dostopnem terenu strmoglavl in obvisel na drevesu. Nepoškodovanega ga je v dolino pripeljala ekipa za helikoptersko reševanje v gorah iz Brnika.

GORIŠKA - Nasveti

V iskanju osvežitve ne izzivajmo narave

Divja kopalnišča so za kopalce lahko zelo nevarna

Skok v Sočo pri Solkanu

BUMBACA

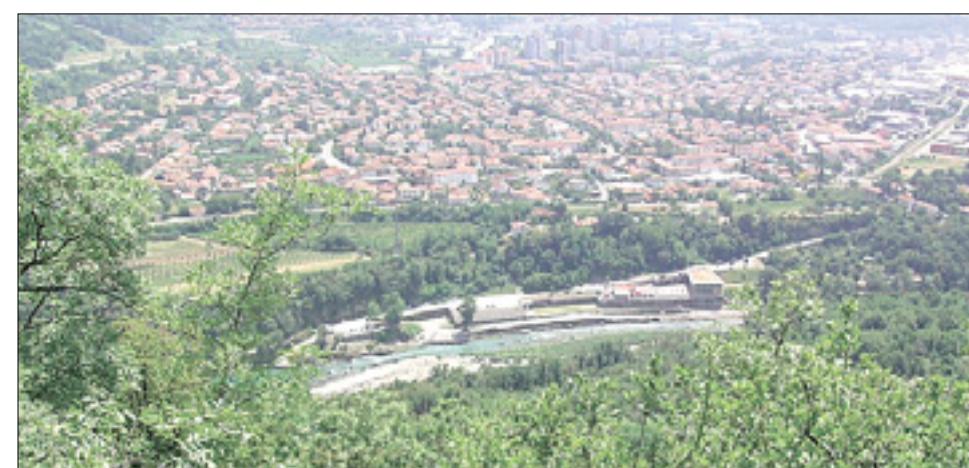
V vročih poletnih dneh morje, urejena kopalnišča, bazine, bregovi rek in jezer delujejo na ljudi kakor magnet. Kljub temu da je vodna osvežitev več kot prijetna, pa ne smemo zanemariti osnovnih varnostnih ukrepov. Tudi na Goriškem je kar nekaj obrečnih krajev, ki privabljajo sladkovodne kopalce. Kopanje pa ni varno povsod, ampak le v vodah, ki so temu namenjene oziroma v t.i. kopalnih vodah.

Goričani se radi odpravljajo iskat osvežitev tudi čez državno mejo. Med kopalnimi vodami v bližnji okolici so določeni predeli reke Soče (odsek pri Solkanu, Kanalu, Čezsoči in Tolminu), hudourniška reka Nadiža (od naselja Logje do Robiča), reka Idrijca (odsek Bača pri Modreju). Kopalce pa lahko opazimo tudi ob t.i. divjih kopalniščih: med temi so umeriti vodni zadrževalnik Vogršček, določeni predeli ob Vipavi in neurejeni deli zgoraj omenjenih rek s pritoki. Zaradi različnih ravnin gladine, vodnih vrtincev in brzic so ta divja kopalnišča lahko za kopalce zelo nevarna.

Naj za kopalce veljata naslednji nasveti: ne skačite v vodo, ko ste vroči in potni: telo se mora postopno privaditi na temperaturo vode; ne puščajte otrok brez varstva pri obali ali bregovih jezer, rek, še manj v vodi: otroci ne poznajo nevarnosti; starši naj budno pazijo na otroke, ki se igrajo ob vodi, pa čeprav plitvi; vodne blazine in drugi pripomočki za plavjanje ne zagotavljajo popolne varnosti v globoki vodi; nikoli ne plavljajte s polnim, pa tudi ne s popolnoma praznim želodcem, po obilnem obroku počakajte najmanj dve uri, izogibajte se alkoholnim pijacam; pred plavjanjem ne popivajte in s prijatelji ne stavite, da ste sposobni na primer preplavati bližnjo gramoznico; ne skačite v moteno vodo, v plitvine ali na neznanih mestih; upoštevajte vremenske razmere; ne plavljajte sami na daljših razdaljah: tudi zelo dobro utrjeno telo lahko premaga trenutna slabost; morski valovi in tokovi praviloma odnašajo kopalce od obale; brzice skrivajo presenečenja in pasti; na kopalniščih storilci kaznivih dejanj ne počivajo: previdnost pred priložnostnimi tatovi, spolnimi nasilnimi in drugimi, ki se lahko pojavijo na kopalniščih, zato ne bo odveč; bodite previdni pri hoji ob vodi, še zlasti če hodite po strmih bregovih rek, kjer se zdrs lahko tragično konča: starši še posebej pri tem pazite na svoje otroke.

Prišepetavanja za doživljjanje domačega prostora

Od klopce do klopce

Na uredništvu smo pripravili nekaj spodbud za doživljjanje goriške okolice zaradi duševnega sproščanja in bogatenja zavesti o kraju, za katere vemo, a se jim ne posvečamo. Prišepetavanje nas danes vodi od klopce pred štmavrsko cerkvico do klopce sredi sabotinskega počobia.

Od vseh sprehajalnih prišepetavanj je današnje razgledno najbolj razkošno. Vozilo pustimo pri štmavrski cerkvici. Sedemo na klopco, da zajamemo nekaj kisika v pljučno rezervo in srknemo iz čutarice. Že po sto metrih navzgor se nam odpre širok razgled od vzhoda do zahoda: Trstelj s kraškimi kuclji do Cerja, doljanska zareza v smeri Tržiča, Debela griža do Martinščine, na Goriški ravničari pa urbane površine od solkanskega Žabjega kraja do štandreškega Pilošča. Desno še Kalvarija in više Števerjan, severozahodno Pod-sabotin in severno najvišji greben. Sprehod se zaključi veliko bolj skromno na klopci sredi pobočja. Stopimo do nje!

Mimo nekaj hiš, ki jih bremenijo spačen naslov Villa Vasi, kot če bi tam izdelovali glinaste posode, dejansko pa gre za sila nerodno izpeljanko iz slovenskega »V vasi«, pridemo do zavoda v levu. Stopimo pogumno v smeri pokopalnišča. Pogum na ni na mestu zaradi slednjega, temveč zaradi prave strmine, ki pa je zadnja. Pri tabli, ki omenja nekdajni dvolastniški mejni prehod, stopimo med grmovjem na stezo. V senci nas lagodno pelje do zunaj teritorialne ceste, katere zarezava v naravno okolje se je po nekaj desetletjih komaj kaj zarasla z zelenjem. Nad asfalti trak nas pelje železobetonski most, s katerega je razgled še bogatejši od prejšnjega: sedaj opazimo tudi dele soške struge in lahkovo povsem dojamemo geostrategični pojem »Goriška vrata«: od bavarske ravnine do Tržaškega zaliva je pod nami edina strategična »odprtina« v smeri Vzhod-Zahod in obratno.

Nadalujemo po stezi, ob kateri je nameščena kovinska mreža z močnimi vponkami, debelimi žicami in odpornimi jeklenimi stebri, kar preprečuje kotaljenje skal na spodnjo hitro cesto. Hkrati je vse želesje edina konstrukcija, ki bi dovolila sicer povsem zgrešeno politično vzpostavitev z »železno zaveso«. Na koncu mreže je mejnik z oznako 55/10. Seveda mejo mirno prestopimo in pridemo do odcepja za Solkan. Nadaljujemo po obzidni stezi, nikjer ne zavijemo navzgor in vztrajamo do lesene klopce, s katere po krat-

SPREHODI V OKOLICO GORICE

kem posedanju zajamemo celovito krajino pod sabo: kamnitno groblje, zelenje, Sočo s solkanskim Kajak centrom in tekmovalno progo, hiše, ceste, železnicu s Severno postajo, goriški grad ...

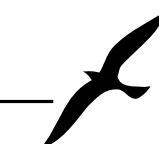
Sprehod smo začeli pol ure pred mrakom, zato sedaj ostanimo v tišini sami s seboj ali v drobnem klepetu s spremljevalci/kami ter počakajmo na čarobnost prižiganja tisočih svetil pod nami: jezero žarečih točk v temnem okviru okoliških vzpetin.

Aldo Rupej

Ekstrateritorialna cesta prečka pobočje Sabotina (desno), pri kamnu z oznako 55/10 prestopimo sicer nevidno mejo (zgoraj desno); razgled na solkanski Kajak center ter mestno območje Nove Gorice in Gorice (pod naslovom)

FOTO A.R.

GORICA - Jože Dežman »pod lipami«

»V Sloveniji je nevarnost ponovitve«

Gost predzadnjega srečanja pod lipami v poletnem nizu, ki ga na dvorišču Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici prireja center Bratuž in Krožek za družbeno-politična vprašanja Anton Gregorčič, je bil zgodovinar iz Slovenije Jože Dežman, izvedenec za povojne pogoje, raziskovalec in publicist, predsednik vladne komisije, ki odkriva in preiskuje prikrta grobišča. Številnemu občinstvu ga je predstavila časnikarka Erika Jazbar, ki je četrtek večer povezovala in med drugim poudarila, da je nadvse pomembno, da govorimo o sedanjosti in težavah pri soočanju s polpreteklimi dogodki: »Zamolčana preteklost je namreč ključna ne le za našo sedanjost, ampak tudi za prihodnost.«

Dežman je na začetku izrazil navzoče v vprašanjemu, zakaj je vredno biti Slovenci in ali se počutijo zmagovalci, pa še s tem, ali je hujša kolaboracija z okupatorjem ali s Stalinom. »Tako zaidemo v težave, ki pa jih bomo morali preseči, če se bomo hoteli o nekaterih ključnih stvarih pogovarjati,« je dejal. Vrhunski dogodki slovenske nacije so - kot je zapisal Peter Jambrek že leta 1994 - proces proti četverici z delovanjem Odbora za varstvo človekovih pravic, prve svobodne volitve, plebiscit, neodvisnost, zmaga v vojni in ustava. »To so stvari, o katerih se moramo zmeniti, da so več vredne kot krvava revolucija,« je pristavljal. Ne bo lahko, a »ta spopad za zdravo pamet bo treba dobiti, če hočemo preživeti.« »Zmeniti se moramo, ali človek zasluži grob ali ne. To je temeljno vprašanje,« je zatrdil četrtek gost in dodal, da »ihta nad domobranči«, ki se še vedno pojavlja, »je ponovitev genocida«. Eden od ključnih pogojev za vrnetev v stanje miru pa je, da ljudje niso v strahu, da bi se dogodki iz preteklosti ponovili. »Danes je v Sloveniji nevarnost po-

novitve,« meni Dežman. Dilema torej ostane: »Hočemo živeti v družbi miru, sožitju in sočutju ali pa v družbi nasilja, deilitv in podrejanja?«

Veliko je bilo človeških dram, »bili smo nema družba, ne pri zmagovalcih ne pri poražencih ni bilo dovoljeno povedati resnice«. Zdaj pa moramo vzpostaviti

vzdušje, kjer bo žrtve imela pravico, da pove in da jo kdo posluša. Če v družbi najde sočutje, bo ozdravljenja, je prepričan zgodovinar. Doga seveda ne bo prišlo čez noč, »splaća pa se nam se s temi stvari ukvarjati za dušni blagor in zdravo pamet. Dežman kljub vsemu ni pesimist, ker je bilo že ogromno narejenega«. Dokler pa ne bodo ljudje pokopani, ne bo nič. Od 600 grobišč okoli 400 jih sploh ni označenih, je navedel podatek in dodal: »Zločinci še vedno lažejo, zato je treba žrtve odkopati, da nam povedo, kaj se jim

je zgodilo. To so najbolj jasno povedale žrtve iz rova sv. Barbare.« Podatki o številu pobitih vznemirajo, kot je pokazala tudi burna razprava po Dežmanovem predavanju. In vendar, je sklenil gost, »Institut za novejo zgodovino popisuje žrtve vojne in revolucije v Sloveniji zelo eksaktно. Vsakdo lahko izve vse, kar je potrebno, da si ustvari mnenje o teh stvarih. Drugo je, če noče.«

Poletni niz pod lipami centra Bratuž bo prihodnji četrtek ob 20.30 sklenilo srečanje z Janezom Janšo.

sedežu v Trstu, Ul. Cicerone 8, v 2. nadstropju, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it, od pondeljka do petka, od 9. do 13. ure.

KRUT obvešča člane, da se lahko že prijavijo za skupinsko bivanje v Talaso Strunjan od 13. do 23. oktobra z individualno prilagojenim paketom za zdravje oziroma dobro počutje; podrobnejše informacije in prijave v gorškem uradu, Korzo Verdi 51/int., tel. 0481-530927, krut.go@tiscali.it ob torkih od 9. do 12. ure ali na novem društvenem sedežu v Trstu, ul. Cicerone 8, v 2. nadstropju, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it, od pondeljka do petka, od 9. do 13. ure.

PROSVETNO DRUŠTVO RUPA-PEČ sporoča, da sta se sprostili dve mesti za izlet na Portugalsko od 22. do 29. avgusta; informacije na tel. 0481-882285 (Ivo Kovic).

SPDG obvešča vse udeležence, ki so se prijavili na dvodnevni izlet na Monte Cevedale oz. Cima Cevedale (Zufalls spitze), ki bo v petek, 23. in v soboto, 24. avgusta, da potrdijo vpis do četrteka, 8. avgusta, po tel. ali sms 339-7047196, 0481-81965 (Boris), na boris@spdg.eu ali po tel. 0481-536017 (Doli).

SPDG obvešča, da je izlet na Cima d'Asta na Tridentinskem odgovoden od polovice septembra.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV ZA GORIŠKO sporoča udeležencem izleta v Tolmin in piknika v Brjah, ki bo v nedeljo, 4. avgusta, da bo avtobus št. 1 odpeljal ob 7.50 iz Štandreža na Pilšču in pri lekarni, nato s postanki v Podgori pri telovadnicu, pri vagi in na Goriščku / na trgu Medaglie d'oro. Avtobus št. 2 pa bo odpeljal ob 7.30 iz Jamelj, nato s postanki v Doberdalu, na Poljanah in

v Sovodnjah pri občini in lekarni. Organizatorji priporočajo točnost.

Šolske vesti

PRIPRAVA NA ŠOLO v Dijaškem domu v Gorici bo potekala od 26. avgusta do 11. septembra. Učencem osnovne in srednje šole ponuja ponavljanje in utrijevanje učne snovi, tečaj angleščine, inštrukcije, jezikovne delavnice, poučne ekskurzije. Poseben program za otroke, ki bodo obiskovali prvi razred osnovne šole; informacije in vpisovanje na info@dijaskidom.it, do zasedbe razpoložljivih mest.

TEČAJ ANGLEŠČINE z jezikovno šolo Papagaj iz Nove Gorice po potekal v Dijaškem domu v Gorici od 26. avgusta do 6. septembra. Namenjem je osnovnošolskim in srednješolskim učencem; informacije in vpisovanje na info@dijaskidom.it, do zasedbe razpoložljivih mest.

SLOVIK obvešča, da je odprt razpis za vpis v delavnice obšolskega študijskega programa Ekstra in za multidisciplinarni program za kakovostno kadrovsko rast za dijake; informacije na spletni strani www.slovik.org in info@slovik.org.

POLETNOSTI 2013: Mladinski dom obvešča, da bosta med 26. avgustom in 6. septembrom pripravi na začetek pouka »Šola za šalo« za osnovnošolce in »Srednja na šarttu« za srednješolce; med 2. in 6. septembrom tečaj »Vstop v srednjo šolo« za peto-prvotolce; informacije in vpisovanje po tel. 338-1243766, 328-315040, 0481-546549 / 536455 ali po elektronski pošti mladinskidom@libero.it.

Dežman in publike v Gorici BUMBACA

NOVA GORICA Letni kino z izjemnima gostoma

Današnja gosta Letnega kina

V Novi Gorici se nočjo ponovno obeta izjemni filmski večer. Gosta Letnega kina, ki ga posvečajo Silvanu Furlanu, bosta Milena Zupančič in Dušan Jovanović. Oba igrata v filmu Matevža Luzarja »Srečen za umret«, ki ga bodo drevi ob 21. uri vrtili na prizorišču Poletne scene na paletah za mestno hišo. Z gosti - prisoten bo tudi režiser - se bo pred začetkom projekcije pogovarjala koordinatorka programa Letnega kina Mateja Zorn. Celovečerni film »Srečen za umret« je grenko-sladka komedija o staranju, ki najprej postreže z vsemi stereotipnimi predstavami, da bi jih nato obrnila na glavo. Jutri ob 21. uri bo na vrsti film Wesa Andersona »Kraljestvo vzhajajoče lune«. Vstop na prizorišče je prost.

Ugasnili bodo računalnike

Delovanje goriškega, tržiškega in krminskoga urada Agencije za prihodke bo prihodnji teden okrnjeno. Med 5. in 7. avgustom bodo namreč posodabljali programsko opremo računalnikov, od 8. avgusta dalje pa bodo ponovno zagotavljali vse storitve.

»Odkril« je gradeško narečje

Ob stoletnici smrti Sebastiana Scaramuzze, ki je prvi preučeval gradeško narečje, bo jutri pod njegovo rojstno hišo potekala slovesnost. Ob 11. uri se bodo pod spominsko ploščo zbrali zgodovinar Bruno Scaramizza, monsinior Zorzin, zbor Sv. Cecilije, violinist Elia Grigolin, igralec nevio Scaramuzza, režiser Alessandra Scaramuzza, tajnik pokrajinskega sveta Pierluigi Lodi, župan iz Dolenj Diego Bernardis in pokrajinski odbornik Federico Portelli, ki je napovedal, da bodo Pokrajinski muzeji posvetili Scaramuzzi posvet.

Ob razstavi tudi darilo

Fundacija Goriške hranilnice vabi na obisk razstave »Réclame - Manifesti e bozzetti del primo '900 dal Fondo Passero-Chiesa«, ki je na ogled v razstavnih prostorih v Gospoški ulici. Danes in jutri bodo obiskovalci poklonili tudi darilo, in sicer reprodukcijo plakata cirkusa Kludski in razglednice. Razstava bo odprta tudi na veliki šmaren.

Nedeljska tržnica na Placuti

Jutri med 8. in 14. uro bo na Placuti v Gorici solidarnostna tržnica v organizaciji združenja Tutti insieme.

Gledališče v občinskem parku

V parku goriškega županstva bo drevi ob 21. uri združenje Gradisca ... il teatro uprizorilo komedijo »Tre sorelle e un imbranato«; vstop bo prost.

Operno petje med plovbo

Jutri ob 19. uri bo s pomola San Vito v Gradežu odplul čoln Nuova Cristina, na katerem bo koncert opernih arij »Operetta fantasiosa«. Pela bo sopranistka Ilaria Zanettli, pri klavirju bo Antonio Kozina; vstopnice bodo na prodaj na pomolu.

ke (od 5. do 14. leta starosti) od 19. do vključno 24. avgusta na nogometnem igrišču v Doberdalu. Vodili ga bodo slovensko govoreči trenerji za nogometne in vratarje. Vpisovanje in informacije na tel. 339-3853924 ali ericmic65@tiscali.it (Emanuela).

Prireditve

11. JUBILEJNE "MUŠJE DIRKE LEVPA" - v nedeljo, 4. avgusta, ob 15. uri tradicionalne mušje dirke (dirke na oslih), nastop harmonikašev in mladih glasbenih talentov, nastop repertoja Tomosa, letalski akrobatski duo Nik Oblak in Tomaž Bavdaž ter igre z osli; več na www.drustvo-lepva.si.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici bo v četrtek, 8. avgusta, ob 20.30 gost »Srečanja pod lipami« nekdanji predsednik vlade in avtor knjige »Za kulturo živiljenja« Janez Janša. Večer bosta vodila časnikarka Erika Jazbar in Andrej Černic.

DEGUSTACIJSKI VEČER »Zvezdnate čaše - Calici di stelle« v restavraciji Antiche Terme na plaži GIT v Gradežu: 9. in 10. avgusta od 19.30 do polnoči bo mogoče pokusiti vina priznanih vinarjev.

Pogrebi

DANES V GRADIŠČU: 10.00, Ivana Giacomelli (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi Sv. Duha, sledila bo upeljitev.

DANES V TRŽIČU: 11.00, Gianpietro Turco (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi Sv. Nikolaja in na pokopališču v Štarancanu.

Šport

Iličić: Prvi cilj je igrati

MOENA - Slovenski nogometni igralec Josip Iličić je na pripravah Fiorentine dočakal dan za predstavitev medijem. V pogovoru z novinarji je potrdil, da je s prihodom k vijoličastim zadovoljen, z igralnim mestom pa se ne obremenjuje, piše MMC Rtv Slo: »Kamor me bo postavil trener, tam bom igral. Moj prvi cilj je seveda igrati. Najbolj všeč mi je sicer t.i. položaj "trequartista", a o tem ne odločam jaz. Najmanj pa razmišljam o številu zadetkov,« je dejal.

Hacketta ne bo v Sloveniji

MILAN - Na košarkarskem evropskem prvenstvu v Sloveniji bo Italija igrala v okrnjeni postavi. Potem ko se je nastopu odpovedal Danilo Gallinari (poškodba kolena) je košarkarska zveza sporočila, da v Sloveniji ne bo niti Daniela Hacketta. Igralec Siene, ki je letos osvojil tudi državni naslov, ima težave z ahilovo tetivo.

TURNIR SKUPINE LAŠKO - Turčija - Srbija 63:78, Slovenija - Latvija 71:67.

PLAVANJE - Svetovno prvenstvo v Barceloni

Enostavno: Ryan Lochte

Ameriški zvezdnik Ryan Lochte dvakrat zlat

BARCELONA - Jutri šestega dne svetovnega plavalnega prvenstva v Barceloni je bil ameriški zvezdnik Ryan Lochte, ki je osvojil drugo zlato kolajno na letošnjem SP. Po zmagi na 200 m mreščeno je bil včeraj – tretji, po letih 2007 in 2011 – najhitrejši še na 200 hrbtno. Američani tako ohranajo primat, ki ga imajo že več kot 15 let. 28-letni Lochte je plaval 1:53,79, Clary pa je bil skoraj sekundo počasnejši, med njiju pa se je vrinil še Poljak Radoslaw Kawecki. Lochte je nato dosegel še najboljši izid v polfinalu na 100 delfin, bil pa je tudi član zmagovalne ameriške štafete 4 x 200 prostoto (7:08,05). V štafeti so bili drugi Rusi, tretji pa Japonci, italijanski plavalci pa 10.

Za presenečenje je poskrbel tudi Rusinja Julija Efimova, ki je v velikem finalu na 200 prsnega ugnala novo svetovno rekorderko Danko Rikke Møller Pedersen (v četrtek je z 2:19,11 postavila nov svetovni rekord). V fina-

lu je 150 metrov vodila sicer Pedersenova, na zadnjih 50 metrih pa je prepicljivo slavila Jefimova (2:19,41).

NA ODER SO STOPILI ŠE ... - Na prestižni razdalji 100 prostoto je zmago slavila tekmovalka z najboljšim izidom letos na svetu Avstralanka Cate Campbell, ki je z 52,34 deklasirala tekmicice za pol sekunde in več. Na 200 m prsnega je zmagal olimpijski prvak in branilec naslova iz Šanghaja Madžar Daniel Gyurta, ki je ob tem z 2:07,23 popravil tudi lasten evropski rekord in postal prvak na 200 prsnega že tretjič zapored.

IN ŠE - Italijanska plavalka Federica Pellegrini se na 200 m hrbtno ni uvrstila v finale, prav tako sta izpadla Luca Dotto in Marco Orsi na 50 m delfin, z najboljšimi na 100 m delfin pa bo nastopil Matteo Rivolta.

VATERPOLO - Za 3. mesto: Madžarska - Rusija 10:8, finale: Avstralija - Španija 6:8.

Rusinja Julija Efimova ANSA

SKOKI V VODO
Z deske 6.,
jutri pa
za stopničke

Tržaška skakalka v vodo Sofia Carciotti je včeraj začela z nastopi na poletnem državnem prvenstvu po kategorijah v Rimu. Prvi dan je bil za ambiciozno članico Trieste tuffi, ki prvo sezono nastopa med članicami, le ogrevanje, saj jo tekmovanje v paradni disciplini čaka jutri. Z enotoma deske je med šestimi tekmovalkami, izrazitim specialistkami, zasedla 6., zadnje mesto (165,20), s svojim nastopom pa je bila kljub temu zadovoljna: »Zaradi mature, odsotnosti trenerke in drugih okoliščin sem intenzivno trenirala samo teden in pol pred nastopom, zato sem s pokazanim zadovoljna,« je pojasnila Carciottijeva. Zmagala je Elena Bertocchi, prav tako novinka med članicami (letni 1994), s končnim izidom 251,70.

Več, tudi stopničke bo zdaj lovilna v svoji paradiči disciplini – s stolpa. V Rimu bo žiriji predstavila enak program, s katerim je na zimskem prvenstvu po kategorijah osvojila 3. mesto. »Upam, da bom tokrat druga, pa čeprav nisem optimalno pripravljena,« ne skriva načrtov Carciottijeva. V Rimu sicer ni najboljših skakalk v vodo, ker so po SP že na oddihu, najhujša tekmtica bo torej Giorgia Bart. (V.S.)

ODBOJKA - Ekipa Sloga Tabor Televita sta dopolnila tudi dva novinca, Bolognesi in Iaccarino

Mozaik se je sestavil

Sloga Tabor Televita je dobila končno podobo. Na seznamu razpoložljivih igralcev B2-lige bo 19. avgusta devet igralcev: poleg že potrjenih – Gregorja Jerončiča, ki bo hkrati tudi trener ekipe, Ambroža in Matevža Peterlin, Vasilija Kanteja, Davida Cettola in Stefana Sircha – se bo ekipi pridružil še Mirko Kante, novinka v rdečem dresu pa bo sta Marco Bolognesi in Antonio Iaccarino, ki ju je klub že dalj časa snubil. Športni direktor Ivan Peterlin nam je včeraj potrdil, da se je z obema igralcema le domenil za enoletno sodelovanje. Bolognesi, Tokanec, ki živi v Trstu (letnik 1986), bo na krilu nadomestil Kristjana Stoparja, ki bo letos študijsko zaposlen. V zadnjih dveh sezona je bil Bolognesi nosilec v ekipa C-lige, lani pri Vivilu, pred tem pa pri Ferraluminiju, obakrat je napredoval v B2-ligo. Izkušnje ima sicer tudi v B2-ligi, kjer je nastopal v sezoni 2009/10.

Antonio Iaccarino pa bo v ekipi tako imenovani »jolly«. Neapeljčan, ki prav tako že nekaj let živi v Trstu (letnik 1982), lahko igra v vlogi krilnega napadalca ali korektorja. Z njim je Sloga Tabor tudi dopolnila razpoložljiva mesta »starejših« igralcev nad 30. letom, ki jih je lahko v ekipi državnih lig samo štiri. Iaccarino je v zadnjih dveh sezona igral pri Vivilu, pred tem pri Fincantieriju v C-ligi, v sezoni 2009/10 pa je bil nasprotnik Slogi Tabor v B2-ligi, saj je nastopal pri VBU-ju.

Ekipo bo letos dopolnil tudi bloker Mirko Kante, ki bo igral ob Gregorju Jerončiču in Stefanu Sirchu. V B2-ligi je brat korektorja Vasilija Kanteja zbral nekaj nastopov že v sezoni 2011/12. Igralski garnituri pa se prav govorito ne bo pridružil Andrea Vatovac, je še potrdil Peterlin, saj je delovno pogodbo na Hrvškem podaljšal še za eno leto.

Kot smo že poročali bo mesto Filipa Hledeja (igral bo v združeni ekipi Olympie in Vala/Soče) prevzel Ambrož Peterlin, v vlogi korektorja bo igral Vasilij Kante, Bolognesi bo igral ob Cettolu, libero pa bo Matevž Peterlin. Ostala razpoložljiva mesta bodo dopolnili po vsej verjetnosti mladinci Slogi, ki jih bo Jerončič izbral šele po pripravah v Mežici. Peterlin sicer ne izključuje, da bi ekipo dopolnil še kak goriški odbojkarski, ki ne bo prišel v poštev v goriških šestekah. Odhajajoča Danjel Slavec in Vanja Veljak bosta najbrž obesila odbojkarska čevlje na klin, saj se bosta predala malemu nogometu, Nicholas Privileggi pa se bo posvetil učenju deskanja na snegu, ob tem pa bo treniral mlajše selekcije Slogi in morebiti pomagal v nižjih ligah.

Sloga Tabor Televita bo priprave začela 19. avgusta, pred gledalce bo prvič stopila v soboto, 14. septembra na Pokalu bazoviških žrtev, kjer bo enodnevni troboj s Fužinarjem (letos je napredoval v 1. slovensko ligo) in združeno ekipo Olympie - Vala/Soče.

Veronika Sossa

David Cettolo bo tudi letos najmlajši član standardne postave pri Slogi Tabor

KROMA

GORSKO KOLESARSTVO - DOWNHILL

Milič in Legiša trenirata na Črnom vrhu in pri Katinari

Med discipline gorskega kolesarstva sodi tudi zvrst downhill, pri katerem se kolesarji spuščajo po strmih poteh. Z njim se tekmovalno ukvarjata tudi Patrik Milič iz Šempolaja in Tomaž Legiša iz Vižovlj. Milič trenerja že tri sezone, zaradi poškodb pa je dalj čas tudi miroval, Legiša pa se je tekmovanju v tej zvrsti približal letos. Oba tudi uspešno nastopata na dirkah po Italiji – večinoma na severu polotoka – pa tudi na Hrvškem in v Sloveniji, kjer je downhill še posebej razvit. Pretekli teden je Milič nastopal na državnem prvenstvu, kjer je bil med juniorji 20. Boljše se je izkazal na 2. preizkušnjo DH NordEst v kraju Pozza di Fassa, kjer je v svoji starostni kategoriji zmagal. Med 120 kolesarji iz cele severne Italije je 18-letni dijak mehanskega oddelka Državnega poklicnega zavoda za industrijo in obrt J. Štefan osvojil absolutno 6. mesto. V 4 minutah in 42 sekundah se je spustil po 2.050 m visokem hribu po 3,6 kilometrski gozdni stezi s 700 m višinske razlike. Tomaž Legiša, študent tržaške univerze, je v kategoriji Elit Sport zasedel 7. mesto (4:47). Oba kolesarji sta člana tržaškega društva A.S.D. 360 MTB, največkrat pa trenirata na Črnom vrhu in pri Katinari na proggi »3 camini«. (V.S.)

Sobota, 3. avgusta 2013

13

Primorski
dnevnik

Bale v Real Madrid

MADRID - Vse kaže, da bo Gareth Bale od Tottenhama prestopil v Real Madrid. Madridski klub naj bi odštel kar 120 milijonov.

Mauriju šest mesecev

RIM - Italijansko športno razsodisce je včeraj zaradi vpletenev v nedovoljene stave suspendiralo kapetana Lazia Stefana Maurija za šest mesecev, Laziu pa naložila globavo v višini 40.000 evrov.

Povprečno 4.000 gledalcev

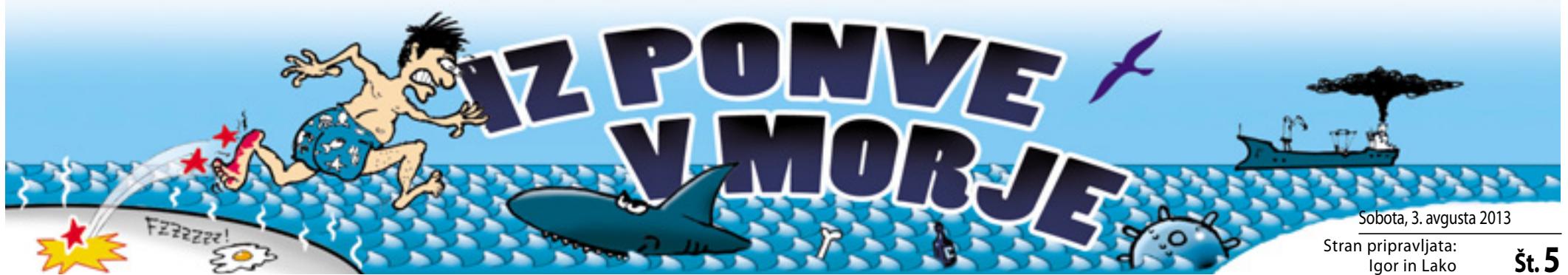
BOLOGNA - V sezoni 2012/13 si je košarkarske tekme A-lige ogledalo povprečno 3.911, skupno več kot milijon. Največ gledalcev je zbrala Virtus Bologna (7.858). Na tekmo so klubi povprečno zaslužili 42.419 evrov.

Crutchlow ob Doviziosu

BOLOGNA - V sezona 2014 in 2015 bo na SP MotoGp ob Doviziosu vozil Ducati tudi britanski motociklist Cal Crutchlow.

Po Poljski: Slovenca v ozadju

KRAKOV - Kolumbijski kolesar Darwin Atapuma je zmagovalec pete etape dirke Po Poljski, rumeno majico je oblekel Francooz Christoph Riblon. Slovenca Vrečer in Špilak sta odstopila, Mezgec je bil 81., Bole 82.

Sobota, 3. avgusta 2013

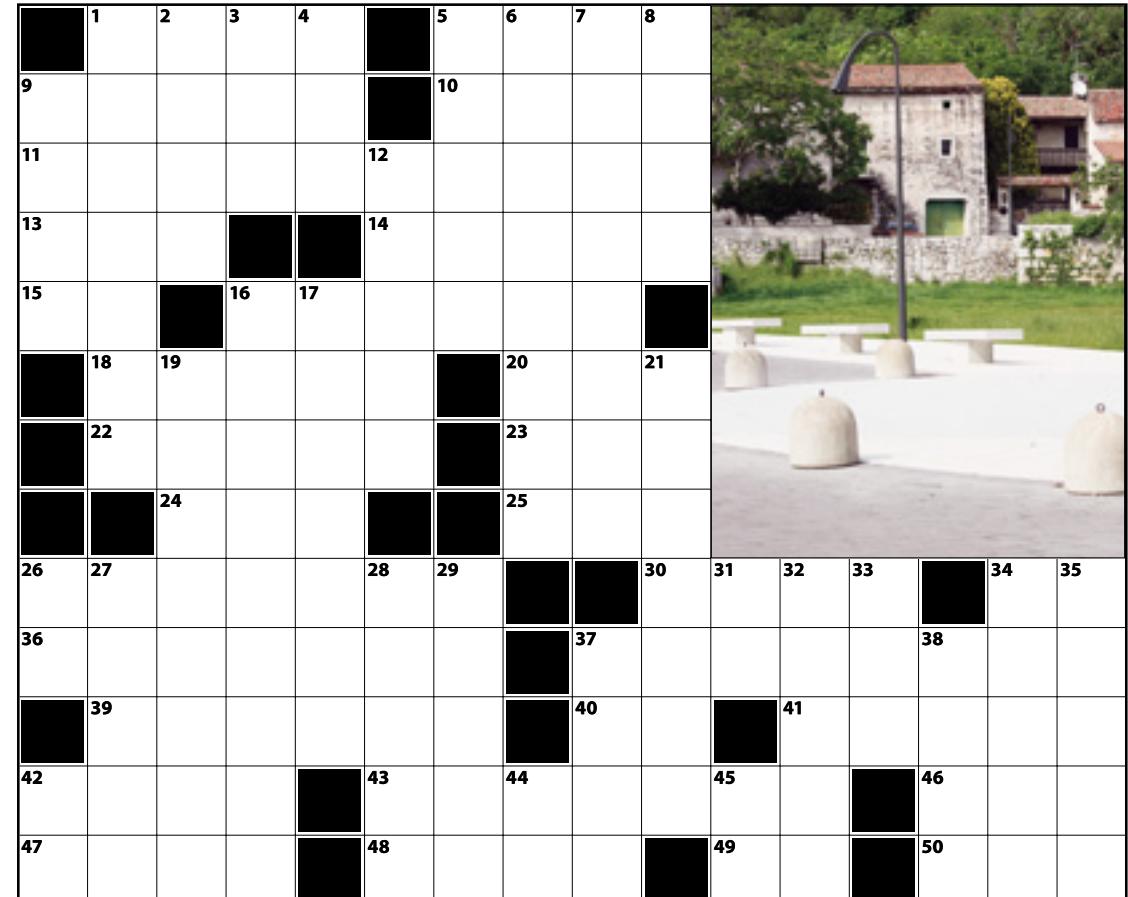
Stran pripravljata:
Igor in Lako

Št. 5

SLIKOVNI KRIŽANKI

		NEPRIJETEN VONJ (NAR.)				SESTAVIL LAKO	GRŠKA BOGINJA NESREČE	POLJSKI FILMSKI REŽISER POLANSKI	NEKDANJA ZLOGLASNA POLICIJA NDR
		UMETNOST (LAT.)							
		EGIPČANSKI BOG MESeca, MODROSTI IN UMETNOSTI							
		SLOVENSKA IGRAKLA STARC							
KIEFER SUTHERLAND		MESTO V NEMČIJI, V PORURUJ	OTOŠKA SKUPINA V ALEUTIH	ITALIJANSKI SPOLNIK	VOJAŠKE ENOTE	VRHUNSKI ŠPORTNIK			
PREBIVALCI ZDA						PLINAST OGLJKOVODIK			
ŠPORTNIK NA LEDU							STARO, LITERARNO IME ZA KOROSKO	NAŠA PING-PONGAŠICA BRŽAN	
TRDNA, MAZAVA, SNOV, MAŠCOBA				LUPINICA PRI ALGAH					
VPRŽNI DROG KMEČKEGA VOZA				MORJE ... V ZDA					
VOZILO ZA VOŽNJO PO SNEGU				AM. PISATELJ (ERNEST)					
BERI PRIMORSKI DNEVNIK	BELGIJSKO LETOVIŠCE IN DIRKALIŠČE FORMULE 1	ANGLEŠSKI PISATELJ FLEMING	MLEČNI IZDELEK	GRŠKA ČRKA	RIMSKA BOGINJA JEZE				
ŽIVALI Z LOVKAMI					MED				
RUSKI PISATELJ, NOBELOVEC (BORIS)				NAJLUJŠA SORODNICA					
NAŠA NOVINARKA PERROT			ČLAN ORGANIZACIJE; OKOČINA	NIKOLA TESLA					

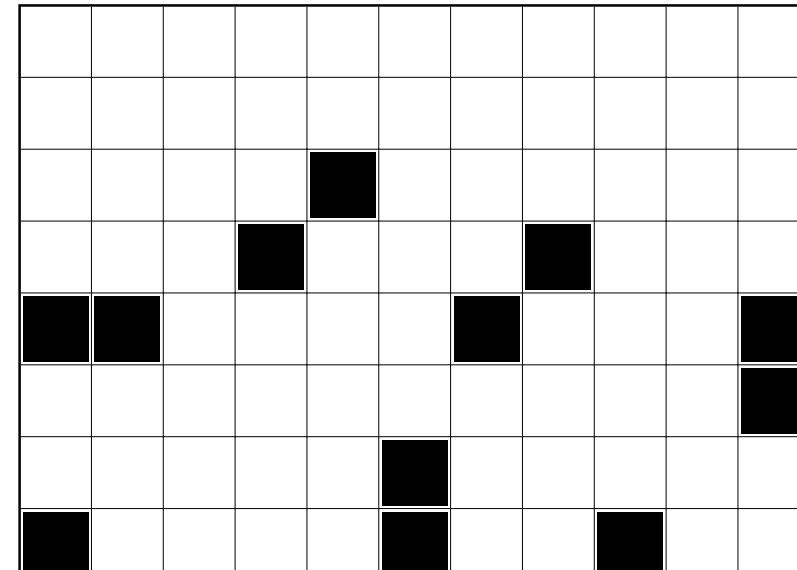
KRIŽANKA - naša vas

VODORAVNO: 1. pravljica pošast z več glavami; 5. stok, stokanje; 9. žena nekdanjega argentinskega predsednika Perona; 10. državna blagajna; 11. nasilnica v politične namene; 13. Hercegovac; 14. slovenski igralec (Bogomir); 15. avtomobilska oznaka Reke; 16. rimski zgodovinar; 18. trap, neumnež ali težko kovaško kladivo; 20. letalska portugalska družba; 22. grška boginja modrosti in umetnosti; 23. pred priimkom; 24. prvi urednik Slovence (Andrej); 25. Search and Rescue; 26. zvočna signalna naprava, hupa; 30. središče FJK; 34. začetnici nekdanjega urednika Primorskega dnevnika Renka; 36. matematik, tudi špekulant; 37. odredbe sodišča policiji, da primejo obdolženca; 39. zaključena enota v poeziji; 40. začetek unije; 41. konjski tek, skokot; 42. zapori; 43. ljubezen do preprostega življenja; 46. otok (fr.); 47. zlitje; 48. slovenski košarkarski reprezentant Lakovič; 49. najpogosteji veznik; 50. nordijska boginja morja.

NAVPIČNO: 1. surov, okrunen človek; 2. slovenski olimpionik Cerar; 3. trinidadski atlet Boldon; 4. vodni vrtinec; 5. letni čas; 6. vnetje sklepov, revma; 7. pristaši na japonskem otoku Honšu; 8. zgoniško športno društvo; 9. narkotično sredstvo, hlapljiva tekočina; 12. hrvaški smučar Kostelić; 16. opravilo... s čevljih; 17. občina pri Siracusi na Siciliji; 19. dečki in deklice v prvih letih življenja; 21. nekdanji predsednik italijanske republike (Sandro); 26. začetnici naše najboljše kottalkarice vseh časov Romano; 27. posnemalni nož za barvo pri bakrotisku; 28. italijanska dežela; 29. okusna morska riba; 31. začetnici ameriškega filmskega igralca Redforda; 32. francoska pisateljica (Francoise); 33. spodnji del prostora, pod; 34. italijanski filmski režiser (Ettore); 35. *naša vas na sliki*; 37. mesto v Rusiji, južno od Moskve; 38. sodobnik Keltov; 42. jeza brez samoglasnikov; 44. naš družbeno-politični delavec Kocijančič; 45. kila na pol.

KOMBINACIJSKA KRIŽANKA (lako)

Razporedi v lik vse spodnje besede.

2 črk: AS – ČT – ES – KB – TO

3 črk: ALT – ANA – ANO – AST – INA – OST – RUM – STA

4 črk: ALTO – ATTA – EMIR – MARS – ONAN – PETA – TAKT – VARA – VETO

5 črk: BUCIK – STIKS – STIPE

6 črk: AROMAT – ERATON

7 črk: LOMILCI

8 črk: KSANTIPA – ROKAVICA

10 črk: KRIMINALCI

11 črk: ENOSTRANOST – POROČEVALKA

RESITVE: Slikovni križanki, zgoraj – vodoravno: ars, Tot, Emra, K., s., Ametrinani, drsalci, masti, teka, oje, Seton, vetro, alt, kriminalci, Bucik, Stipe, Marš, to, as, S0, Ran, na sliki; Repen, Kombinacijska križanka, Log, vodoravno: poročevalka, enostransost, tak, aromat, Ana, STA, INA, 30, Trst, 34, S, R, 36, racunari, 37, triatlone, 39, kitica, 40, un, 41, galop, 42, ječe, 43, idilia, 46, ilie, 47, zivi, 48, jaka, 49, in, erar, 11, terorista, 13, Ero, 14, Veres, 15, RI, 16, Plinij, 18, noreci, 20, tap, 22, Atenea, 23, imre, 24, Rot, 25, SAR, 26, trobilo, praga, Cilene, 42, Adolf, noda, Antlo, Arli, 43, kitica, 44, galop, 45, idilia, 46, ilie, 47, zivi, 48, jaka, 49, in, snake, lira, maslo, sipe, tete, Pastermak, Ani, ud, N.; na sliki: Kadmox, spodej, vodoravno: greda, Mal, redar, Aro, oval, seton, 50, Trst, 34, S, R, 36, racunari, 37, triatlone, 39, kitica, 40, un, 41, galop, 42, ječe, 43, idilia, 46, ilie, 47, zivi, 48, jaka, 49, in, praga, Cilene, 42, Adolf, noda, Antlo, Arli, 43, kitica, 44, galop, 45, idilia, 46, ilie, 47, zivi, 48, jaka, 49, in, snake, lira, maslo, sipe, tete, Pastermak, Ani, ud, N.; na sliki: Kadmox, spodej, vodoravno: greda, Mal, redar, Aro, oval, seton, 50, Trst, 34, S, R, 36, racunari, 37, triatlone, 39, kitica, 40, un, 41, galop, 42, ječe, 43, idilia, 46, ilie, 47, zivi, 48, jaka, 49, in, praga, Cilene, 42, Adolf, noda, Antlo, Arli, 43, kitica, 44, galop, 45, idilia, 46, ilie, 47, zivi, 48, jaka, 49, in, snake, lira, maslo, sipe, tete, Pastermak, Ani, ud, N.; na sliki: Kadmox, spodej, vodoravno: greda, Mal, redar, Aro, oval, seton, 50, Trst, 34, S, R, 36, racunari, 37, triatlone, 39, kitica, 40, un, 41, galop, 42, ječe, 43, idilia, 46, ilie, 47, zivi, 48, jaka, 49, in, praga, Cilene, 42, Adolf, noda, Antlo, Arli, 43, kitica, 44, galop, 45, idilia, 46, ilie, 47, zivi, 48, jaka, 49, in, snake, lira, maslo, sipe, tete, Pastermak, Ani, ud, N.; na sliki: Kadmox, spodej, vodoravno: greda, Mal, redar, Aro, oval, seton, 50, Trst, 34, S, R, 36, racunari, 37, triatlone, 39, kitica, 40, un, 41, galop, 42, ječe, 43, idilia, 46, ilie, 47, zivi, 48, jaka, 49, in, praga, Cilene, 42, Adolf, noda, Antlo, Arli, 43, kitica, 44, galop, 45, idilia, 46, ilie, 47, zivi, 48, jaka, 49, in, snake, lira, maslo, sipe, tete, Pastermak, Ani, ud, N.; na sliki: Kadmox, spodej, vodoravno: greda, Mal, redar, Aro, oval, seton, 50, Trst, 34, S, R, 36, racunari, 37, triatlone, 39, kitica, 40, un, 41, galop, 42, ječe, 43, idilia, 46, ilie, 47, zivi, 48, jaka, 49, in, praga, Cilene, 42, Adolf, noda, Antlo, Arli, 43, kitica, 44, galop, 45, idilia, 46, ilie, 47, zivi, 48, jaka, 49, in, snake, lira, maslo, sipe, tete, Pastermak, Ani, ud, N.; na sliki: Kadmox, spodej, vodoravno: greda, Mal, redar, Aro, oval, seton, 50, Trst, 34, S, R, 36, racunari, 37, triatlone, 39, kitica, 40, un, 41, galop, 42, ječe, 43, idilia, 46, ilie, 47, zivi, 48, jaka, 49, in, praga, Cilene, 42, Adolf, noda, Antlo, Arli, 43, kitica, 44, galop, 45, idilia, 46, ilie, 47, zivi, 48, jaka, 49, in, snake, lira, maslo, sipe, tete, Pastermak, Ani, ud, N.; na sliki: Kadmox, spodej, vodoravno: greda, Mal, redar, Aro, oval, seton, 50, Trst, 34, S, R, 36, racunari, 37, triatlone, 39, kitica, 40, un, 41, galop, 42, ječe, 43, idilia, 46, ilie, 47, zivi, 48, jaka, 49, in, praga, Cilene, 42, Adolf, noda, Antlo, Arli, 43, kitica, 44, galop, 45, idilia, 46, ilie, 47, zivi, 48, jaka, 49, in, snake, lira, maslo, sipe, tete, Pastermak, Ani, ud, N.; na sliki: Kadmox, spodej, vodoravno: greda, Mal, redar, Aro, oval, seton, 50, Trst, 34, S, R, 36, racunari, 37, triatlone, 39, kitica, 40, un, 41, galop, 42, ječe, 43, idilia, 46, ilie, 47, zivi, 48, jaka, 49, in, praga, Cilene, 42, Adolf, noda, Antlo, Arli, 43, kitica, 44, galop, 45, idilia, 46, ilie, 47, zivi, 48, jaka, 49, in, snake, lira, maslo, sipe, tete, Pastermak, Ani, ud, N.; na sliki: Kadmox, spodej, vodoravno: greda, Mal, redar, Aro, oval, seton, 50, Trst, 34, S, R, 36, racunari, 37, triatlone, 39, kitica, 40, un, 41, galop, 42, ječe, 43, idilia, 46, ilie, 47, zivi, 48, jaka, 49, in, praga, Cilene, 42, Adolf, noda, Antlo, Arli, 43, kitica, 44, galop, 45, idilia, 46, ilie, 47, zivi, 48, jaka, 49, in, snake, lira, maslo, sipe, tete, Pastermak, Ani, ud, N.; na sliki: Kadmox, spodej, vodoravno: greda, Mal, redar, Aro, oval, seton, 50, Trst, 34, S, R, 36, racunari, 37, triatlone, 39, kitica, 40, un, 41, galop, 42, ječe, 43, idilia, 46, ilie, 47, zivi, 48, jaka, 49, in, praga, Cilene, 42, Adolf, noda, Antlo, Arli, 43, kitica, 44, galop, 45, idilia, 46, ilie, 47, zivi, 48, jaka, 49, in, snake, lira, maslo, sipe, tete, Pastermak, Ani, ud, N.; na sliki: Kadmox, spodej, vodoravno: greda, Mal, redar, Aro, oval, seton, 50, Trst, 34, S, R, 36, racunari, 37, triatlone, 39, kitica, 40, un, 41, galop, 42, ječe, 43, idilia, 46, ilie, 47, zivi, 48, jaka, 49, in, praga, Cilene, 42, Adolf, noda, Antlo, Arli, 43, kitica, 44, galop, 45, idilia, 46, ilie, 47, zivi, 48, jaka, 49, in, snake, lira, maslo, sipe, tete, Pastermak, Ani, ud, N.; na sliki: Kadmox, spodej, vodoravno: greda, Mal, redar, Aro, oval, seton, 50, Trst, 34, S, R, 36, racunari, 37, triatlone, 39, kitica, 40, un, 41, galop, 42, ječe, 43, idilia, 46, ilie, 47, zivi, 48, jaka, 49, in, praga, Cilene, 42, Adolf, noda, Antlo, Arli, 43, kitica, 44, galop, 45, idilia, 46, ilie, 47, zivi, 48, jaka, 49, in, snake, lira, maslo, sipe, tete, Pastermak, Ani, ud, N.; na sliki: Kadmox, spodej, vodoravno: greda, Mal, redar, Aro, oval, seton, 50, Trst, 34, S, R, 36, racunari, 37, triatlone, 39, kitica, 40, un, 41, galop, 42, ječe, 43, idilia, 46, ilie, 47, zivi, 48, jaka, 49, in, praga, Cilene, 42, Adolf, noda, Antlo, Arli, 43, kitica, 44, galop, 45, idilia, 46, ilie, 47, zivi, 48, jaka, 49, in, snake, lira, maslo, sipe, tete, Pastermak, Ani, ud, N.; na sliki: Kadmox, spodej, vodoravno: greda, Mal, redar, Aro, oval, seton, 50, Trst, 34, S, R, 36, racunari, 37, triatlone, 39, kitica, 40, un, 41, galop, 42, ječe, 43, idilia, 46, ilie, 47, zivi, 48, jaka, 49, in, praga, Cilene, 42, Adolf, noda, Antlo, Arli, 43, kitica, 44, galop, 45, idilia, 46, ilie, 47, zivi, 48, jaka, 49, in, snake, lira, maslo, sipe, tete, Pastermak, Ani, ud, N.; na sliki: Kadmox, spodej, vodoravno: greda, Mal, redar, Aro, oval, seton, 50, Trst, 34, S, R, 36, racunari, 37, triatlone, 39, kitica, 40, un, 41, galop, 42, ječe, 43, idilia, 46, ilie, 47, zivi, 48, jaka, 49, in, praga, Cilene, 42, Adolf, noda, Antlo, Arli, 43, kitica, 44, galop, 45, idilia, 46, ilie, 47, zivi, 48, jaka, 49, in, snake, lira, maslo, sipe, tete, Pastermak, Ani, ud, N.; na sliki: Kadmox, spodej, vodoravno: greda, Mal, redar, Aro, oval, seton, 50, Trst, 34, S, R, 36, racunari, 37, triatlone, 39, kitica, 40, un, 41, galop, 42, ječe, 43, idilia, 46, ilie, 47, zivi, 48, jaka, 49, in, praga, Cilene, 42, Adolf, noda, Antlo, Arli, 43, kitica, 44, galop, 45, idilia, 46, ilie, 47, zivi, 48, jaka, 49, in, snake, lira, maslo, sipe, tete, Pastermak, Ani, ud, N.; na sliki: Kadmox, spodej, vodoravno: greda, Mal, redar, Aro, oval, seton, 50, Trst, 34, S, R, 36, racunari, 37, triatlone, 39, kitica, 40, un, 41, galop, 42, ječe, 43, idilia, 46, ilie, 47, zivi, 48, jaka, 49, in, praga, Cilene, 42, Adolf, noda, Antlo, Arli, 43, kitica, 44, galop, 45, idilia, 46, ilie, 47, zivi, 48, jaka, 49, in, snake, lira, maslo, sipe, tete, Pastermak, Ani, ud, N.; na sliki: Kadmox, spodej, vodoravno: greda, Mal, redar, Aro, oval, seton, 50, Trst, 34, S, R, 36, racunari, 37, triatlone, 39, kitica,

Rai Tre bis

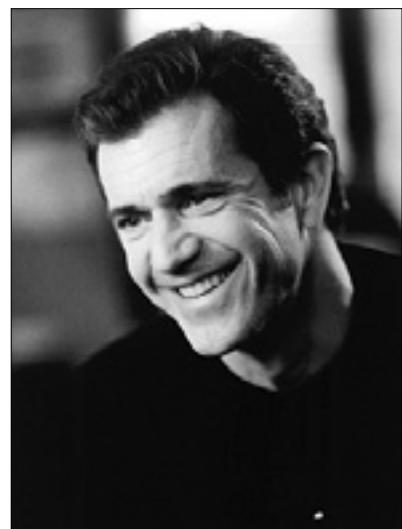
SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledita Utrip Evangelija in Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

7.00 8.00, 9.00 Dnevnik **7.05** Nan.: 14° Di-stretto **8.20** 16.15 Dok.: Quark Atlante - Immagini dal pianeta **9.10** Dreams road **10.05** Nad.: La casa del guardaboschi **11.40** Nad.: Un ciclone in convento **13.30** Dnevnik **14.00** Linea blu **15.25** Dok.: Road Italy **17.00** Dnevnik **17.10** Aktualno: A Sua immagine **17.45** Da Auschwitz - Birkenau, la sofferenza degli innocenti **18.50** Igra: Reazione a catena **20.00** Dnevnik **20.35** Techetechetè, vista la rivista **21.15** Show: Napoli prima e dopo **23.50** Dok.: Passagio a Nord-Ovest

21.10 Film: What women want - Quello che le donne vogliono (kom., ZDA, i. M. Gibson) **23.45** Film: Mio cu-gino Vincenzo (kom.)

Rai Due

7.00 Risane **9.25** 18.30 Voyager Factory **10.10** Sulla Via di Damasco **10.45** Nan.: Il nostro amico Charly **11.15** Nan.: Un amo-re impossibile **12.10** Nan.: La nostra ami-ca Robbie **13.00** Dnevnik **13.30** Sereno va-riabile **14.00** Film: Kung Fu mamma **15.40** Nan.: Squadra Speciale Colonia **16.25** Nan.: Squadra Speciale Stoccarda **17.10** Nan.: Squadra Speciale Lipsia **18.00** SP - Plava-nje **18.50** Nan.: Sea Patrol **19.40** Nan.: Una scatenata coppia di sbirri **20.30** 23.25 Dnevnik **21.05** Film: Il killer dell'autostra-da **22.35** Nan.: Criminal Minds

Rai Tre

7.15 Rai Educational Italia in 4D **8.05** Rai Educational **9.15** Film: Due gattoni a nove code... e mezzo ad Amsterdam **10.40** Film: La città si difende **12.00** Dnevnik in sport **12.15** Aktualno: Tgr Il Settimanale **12.45** Timbuctu - I viaggi di Davide **13.10** Nad.: Kingdom **14.00** Deželni dnevnik, sledi Dnevnik, Tg3 Pixel **14.45** Film: Ma quan-do arrivano le ragazze? **16.30** Film: Major movie star **18.10** Nad.: I misteri di Murdoch **18.55** 23.00 Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.25** Nan.: Common Law

21.05 Film: I giorni della violenza **23.20** Il giallo e il nero

Rete 4

7.50 Nan.: Caro maestro **9.30** Benvenuti a tavola Nord vs. Sud **10.50** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Nan.: Renegade **12.55** Nan.: Siska **14.00** Dnevnik, in vremenska napoved **14.45** Aktualno: Lo sportello di Forum (v. R. Dalla Chiesa) **15.30** Ieri e oggi in Tv **16.45** Film: Perry Mason - Arringa finale **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tierra de Lobos **20.30** Nan.: Tempesta d'amore **21.20** Nan.: The men-talist **23.10** Nan.: Rizzoli & Isles

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Promet-ne informacije in vremenska napoved **8.00** Dnevnik in vremenska napoved **9.10** Nad.:

Il mammo **10.00** Melaverde - Estate **11.00** Forum **13.00** Dnevnik in vremenska na-poved **13.40** Nan.: Better with you **14.10** Nad.: Hart of Dixie **16.10** Film: Love.com (kom.) **18.00** Film: Inga Lindstrom - Amore di mezza estate **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Paperissima Sprint

tekma: Slovenija - Srbija, prenos **22.45** Beatli - od Liverpoola do San Francisca

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **6.35** Primorska kronika **7.40** Slovenska kronika **9.55** Žarišče **13.30** Prvi Dnevnik **15.10** 18.10 Tedenski pregled **16.10** Interview z ministrom za gospodarski razvoj in tehnologijo Stankom Stepišnikom **17.30** Porocila ob petih **17.50** Kronika **19.00** Dnevnik **20.00** 23.15 Satirično oko **20.25** Politik, to sem jaz! **21.10** Svet v be-sedi in sliki **21.25** Utrip (pon.) **21.30** Žarišče **22.05** Na tretjem..., izbor

Koper

14.00 Čezmejna Tv **14.20** Euronews **14.30** Arriva la primavera **14.55** Calegaria & ospi-ti **15.45** Potopisi **16.15** Film: Paquito **17.15** Arhivski posnetki **18.00** Na vrtu **18.20** Vil-lage folk **18.35** Vreme **18.40** Primorska kro-nika **19.00** 22.00 Vsesedanes - TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** Jutri je nedelja - versa-oddaja **19.40** Avtomobilizem **19.55** Potopisi **20.25** L'appuntamento **21.10** "Q" **22.15** SP - Plavanje **23.15** Festival

Tv Primorka

11.00 Dnevnik, Tv Primorka, vreme, Kul-tura, Napovedujemo... **11.30** Tv prodajno okno **12.00** Videostrani **16.30** Tv prodajno okno **17.00** Komelovi prijatelji **18.00** Na ka-vi z Giannijem **18.30** Ženska viharnih časov **19.00** Pravljica **19.15** Duhovna misel **19.30** Tedenski pregled **20.00** Dalmatinski večer v Vipavi **21.30** Naselbinska kultura na Krasu **22.00** Tedenski pregled **22.30** Glasbeni večer

POP Pop TV

7.00 Risane in otr. Serije **10.40** Film: Hiša debele mame **12.30** Film: Darilo življence **14.15** Serija: Opremljevalci za milijon dolarjev **15.10** Nan.: Kamera teče **15.40** Nan.: Očetje pod krinko **16.50** Film: Poletje v školki **18.25** Nad.: Trafika **18.55** 24UR - vreme **19.00** 24UR - novice **20.00** Film: Zorro (akc., '98, i. A. Banderas) **22.20** Film: Številke za humor

Kanal A

7.20 ŠKL **8.10** Film: Domovina junakov **10.00** Nan.: Newyorški gasilci **10.55** Astro Tv **12.25** Tv Prodaja **12.40** Naj posnetki z interneta **13.00** Serija: Zoey 101 **13.35** Film: Pa ne še en film za mulce **15.15** Film: Lažni izgovori **16.55** Serija: Preživel sem ja-ponski kviz **17.50** Okrog sveta do srca **18.20** Odklop **19.10** Nan.: Newyorški ga-silci **20.00** Film: Obala **22.10** Film: Brata So-lomon (kom.) **23.55** Nad.: Pacifik

RADIO

RADIO TRST A
 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar in napovednik; 7.25 Prva izmena: dobro jutro; Kulturni dogodki; 9.00 V kraljestvu samo-speva; 10.00 Poročila; 10.15 Kralj čardasa; 11.00 Studio D - Chic; 12.00 Ta razojanski glas; 12.30 Otroški kotiček, sledi Music box; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in de-želna kronika; 14.10 Music box; 14.30 Tre-tja izmena; 17.00 Poročila in kulturna kro-nika; 17.10 Jazz odtenki; 18.00 Mala scena: Milan Lipovec - Lejla Rehar: Ljudje ob ce-sti - radijska igra režija Jože Peterlin, 2. del; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 5.00 Jutro na RK; 5.50 Kronika; 7.00 Jutranjek; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinopti-kom; 9.00 Slobota in pol; 9.10 Priredite dana-s; 10.00 Torklja; 12.00 Kulinarični kotiček; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.16 Svežemodra se-lekcija; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Ra-dijski dnevnik in kronika; 20.00 Legende; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 KOKTA.

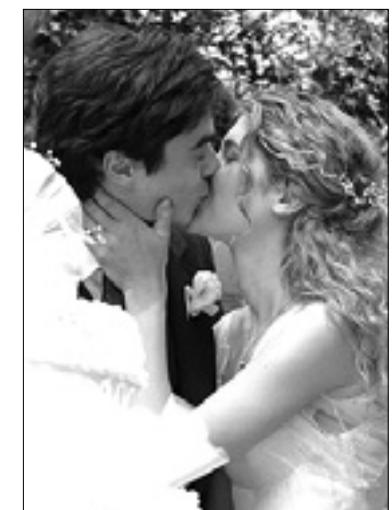
RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
 6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30,

tekma: Slovenija - Srbija, prenos **22.45** Beatli - od Liverpoola do San Francisca

Rai Sobota, 3. avgusta

Rai 3, ob 14.45

VREDNO OGLEDА

Pupi Avati, ki snema filme kot po te-kočem traku, v bistvu ne mine leto, da bi ne izšla tudi njegova filmska zgodba, se je v tem delu prepustil no-stalgiji in melanholičnemu obujanju časa mladosti in let, v katerih je bil trdn prepričan, da bo postal jazz glasbenik. Pupi Avati je namreč že večkrat obrazložil razliko, med tal-entom in strastjo: v tem filmu pa se je tega argumenta dotaknil tako od blizu, da je v bistvu uresničil strogo av-tobiografsko pripoved.

Ma quando arrivano le ragazze je tako sprostiveni film o mladosti, ljube-zni in prijateljstvu: predvsem pa o tistih sanjah, ki jim ni usojeno, da bi se res uresničile.

Primorski dnevnik

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družbenikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Cena: 1,20 €
Celoletna naročnina za leto 2013 220,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo za leto 2013
220,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,
Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990
OGLAŠEVANJE
Oglasovalna agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasi modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,
finančni in legalni 92,00 €,
ob prazničnih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasni@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800912775
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: malo oglasi 20,00 € + 0,50 €
na besedu; nekomercialni oglasi po formatu,
osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale
na besedu. DDV - IVA 21%

Registriran na sodišču v Trstu
št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze
časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen
v Evropsko zvezo
manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi
Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence
v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v
kakršnoli obliki poslano uredništvu, ne vracamo.
Dostavljeni gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo;
za objavo člankov, ki jih posreduje uredništvo,
imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja
samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.51 in zatone ob 20.31
Dolžina dneva 14.40

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 2.44 in zatone ob 18.03

NA DANŠNJI DAN 1958 – Višek vročinskega vala na Primorskem. V Kortinah pri Čremnem Kalu so namerili 36,0 °C, v Kopru se je segrelo do 35,4 °C, v Ajdovščini do 35,3 °C ter v Neblem v Goriških Brdih in v Komnu na Krasu do 35,0 °C.

PLIMOVANJE
Danes: ob 3.49 najniže -57 cm, ob 10.25 najviše 31 cm, ob 15.57 najniže -12 cm, ob 21.34 najviše 42 cm.
Jutri: ob 4.18 najniže -61 cm, ob 10.50 najviše 34 cm, ob 16.23 najniže -15 cm, ob 22.05 najviše 45 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 26 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m ..... 30 2000 m 22
1000 m ..... 28 2500 m 18
1500 m ..... 26 2864 m 14
UV indeks bo sredi dneva ob jasnom vremenu po nižinah 8 in v visokogorju 9.

Sončno bo povsod po deželi. Popoldan bo soporno v nižinah in po dolinah, zvečer tudi ob morju. Pihal bo šibak veter. V višinah bodo temperature zelo visoke, ki bodo na 2000 m presegle 20 stopinj celzija.

Danes bo večinoma jasno. Najniže jutranje temperature bodo od 14 do 20, najviše od 35 do okoli 38 stopinj C.

V nižinah in ob morju bo jasno s šibkim vetrom ob obali in zelo visokimi popoldanski temperaturami. V gorah bo zjutraj jasno, v dolinah bo čez dan toplja, popoldan bodo možne lokalne plohe.

Jutri bo sončno in zelo vroče. Jutri popoldne in v noči na pondeljek bo v severni Sloveniji možna kakšna nevihta.

DANES

JUTRI

Nekdanji ciprski obrambni minister pet let v zapor

LARNAKA - Nekdanji ciprski obrambni minister Kostas Papakostas je bil včeraj obsojen na pet let zapora zaradi eksplozije orožja v pomorski vojaški bazi, v kateri je pred skoraj dvema letoma umrlo 13 ljudi. Papakostas je bil spoznan za krivega uboja in povzročitve smrti iz malomarnosti. 73-letnega nekdanjega ministra pa ob izreku kazni ni bilo na sodišču, saj je prejšnji mesec, potem ko so ga spoznali za krivega, zbolel in se od takrat dalje zdravi v bolnišnici. V eksploziji julija 2011 je umrlo 13 ljudi, uničena pa je bila tudi bližnja osrednja elektrarna na Cipru, zaradi česar so se v državi vse poletje soočali s pomanjkanjem elektrike. Eksplozija je povzročila za približno tri milijarde evrov škode. (STA)

Nova Zelandija bo po 200 letih uradno poimenovala glavna otoka

WELLINGTON - Glavna otoka Nove Zelandije bosta končno dobila uradno ime. Otoka 200 let nista bila uradno poimenovana, čeprav sta bila neuradno univerzalno znana kot Severni in Južni otok. Novozelandski geografski odbor je tako začel sprejemati javne predloge za imena. Oba otoka bosta predvidoma imela tako angleško kot tudi maorsko ime. Neuradni imeni otokov se sicer na zemljevidih pojavljata, odkar so evropski priseljenci začeli naseljevati otoka v začetku 19. stoletja. Po navedbah odbora se bodo imena lahko uporabljala na uradnih dokumentih in zemljevidih. (STA)

IRAN - Izvoljeni predsednik dva dni pred prisojo

Za Rohanija Izrael tuje, ki ga je potrebno odstraniti

TEHERAN - Novoizvoljeni iranski predsednik Hasan Rohani je dva dni pred uradno inavguracijo Izrael oz. dnevno al Kuds, ki je praznik solidarnosti s Palestinci, včeraj dejal, da je "sionistični režim dolgoletna rana na telesu muslimanskega sveta, ki mora biti očiščena".

Rohani je novinarjem ob robu zborovanj ob dnevu Jeruzalema oz. dnevu al Kuds, ki je praznik solidarnosti s Palestinci, včeraj dejal, da je "sionistični režim dolgoletna rana na telesu muslimanskega sveta, ki mora biti očiščena".

Kar se tiče oživitve mirovnih pogоворov med Izraelom in Palestinci, je ob tem Rohani menil, da Izrael še naprej kaže svojo agresivno naravo, medtem ko željo po kompromisu uporablja kot izgovor. Pogоворi Izraelcem nudijo "dobro priložnost, da se svetu pokažejo v miroljubni luči", je dejal novoizvoljeni iranski predsednik.

Na besede Rohanija, ki velja za zmernega, se je že odzval izraelski premier Benjamin Netanyahu. Menil je, da izjave kažejo pravo naročno bodočega iranskega predsednika. "Pravi obraz Rohanija se je razkril prej, kot je bilo pričakovano," je v izjavi dejal Netanyahu. "Čeprav bi Iranci poskušali zanikati te izjave, so to njegove misli in izražajo načrte režima," je menil.

Rohani bo jutri prisegel kot novi iranski predsednik. Ob tem pa Rohani ni bil edini, ki je bil kritičen do Izraela. Tudi odhajajoči predsednik Ahmadinedžad je v televizijski izjavi Izrael v enem od svojih zadnjih javnih nastopov posvaril pred izkoreninjenjem.

"Obveščam vas z Bogom, ki mi je priča, da je na poti uničujoča nevihta, ki bo izkoreninila temelje sionizma," je poudaril po osmih letih na mestu predsednika Irana. Izrael po besedah Ahmadinedžada "nima prostora v tej regiji".

Ob dnevu Jeruzalema so v Iranu pripravili množična zborovanja. Posnetki prikazujejo več sto tisoč ljudi, ki vzklikajo "Smrt Izraelu!" in "Smrt Ameriki!", še poroča AFP. (STA)

Hasan Rohani na včerajnjem zborovanju ob dnevu Jeruzalema oz. dnevu al Kuds
ANSA

VATIKAN - V osebnih čestitkah ob prazniku eid al fitr

Papež za spoštovanje med kristjani in muslimani

VATIKAN - Papež Frančišek je včeraj pozval k "medsebojnemu spoštovanju" med krščanstvom in islamom in h koncu "ne-poštenega kritiziranja". Papež je svoje misli zapisal v zasebnem sporočilu, s katerim je muslimanom čestital ob prazniku eid al fitr, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

"Pozvani smo k spoštovanju religije drugega, njenih načkov, njenih simbolov, njenih

vrednot," je papež zapisal v izjavi. "To tradicionalno sporočilo sem se odločil podpisati sam in ga poslati vam, dragi prijatelji, kot izraz spoštovanja in priateljstva z vsemi muslimani, še posebej tistimi, ki so religiozni voditelji," je poudaril Frančišek.

"Vsi vemo, da je medsebojno spoštovanje osnova vsakega človeškega odnosa, še posebej odnosov med ljudmi, ki izpovedu-

joje verska prepričanja," je še dodal papež.

Izjava je naslovljena "na vse muslimane po svetu". Vatikan je ob tem pojasnil, da je čestitka tradicionalno izdana vsako leto od 1967, a da je le papež Janez Pavel II. podobno kot sedaj Frančišek leta 1991 poslal osebno sporočilo.

Praznik eid al fitr je eden največjih muslimanskih praznikov ob zaključku meseca ramadan. (STA)

EGIPT - Ameriški državni sekretar

Kerry: Vojska ponovno vzpostavila demokracijo

KAIRO - Administracija ameriškega predsednika Baracka Obame je najbolj jasno doslej prikimala vojaški odstavitev egiptovskega predsednika Mohameda Mursija. Ameriški državni sekretar John Kerry je namreč v pogovoru za pakistansko televizijo Geo TV dejal, da je egiptovska vojska ponovno vzpostavila demokracijo v državi. V Muslimanski bratovščini so ogroženi.

Kerry je v intervjuju dejal, da je egiptovska vojsko k ukrepanju pozvalo več milijonov ljudi, ki so se bali zdrsa Egipta v kaos. "Njen cilj ni bil - kot smo lahko doslej presodili - prevzem moći," je menil Kerry. Vojska je nasprotno "ponovno vzpostavila demokracijo", je po poročanju nemške tiskovne agencije dpa dejal ameriški državni sekretar.

JOHN KERRY
ANSA
Je pa Kerry izpostavljal zaskrbljenost Washingtona nad smrtnjo več deset Mursijevih privržencev, ki so doslej izgubili življenje v spopadih z varnostnimi silami. To je "povsem nesprejemljivo", je dejal.

Ameriško stališče je razburilo Mursijevi Muslimanski bratovščino. Tiskovni predstavnik gibanja Gehad al Hadad je včeraj ZDA označil za sokrivo vojaškega udara. Hadad je ameriške predstavnice pozval, naj se dvignejo proti vladni, ki "izdaja njihove vrednote s podporo tiraniji in diktaturi".

Medtem so se Mursijevi privrženci v Kairu tudi včeraj zbrali na protestih. Na ulice so se podali iz več mošej ter zahtevali ponovno umestitev Mursija.

Egiptovsko notranje ministrstvo je sicer v četrtek pozvalo Mursijevje privržence, naj odidejo z dveh trgov v prestolnici Kairo, ki so jih zasedli. Ministrstvo je to sporočilo, potem ko je vladva sredotočno proteste, in s tem vzbuđila strah pred novim nasiljem. Protestniki so poziv zavrnili.

Po poročanju francoske tiskovne agencije AFP, ki se sklicuje na časnik Al Ahram, policija je pripravila načrt za pregon protestnikov iz njihovih taborov. Kdaj naj bi akcijo izvedli, pa še ni znano, saj začasna vlada še vedno upa na mirno rešitev. (STA)